

RAPORT
de monitorizare a posturilor TV privind ținuta lingvistică sub aspectul corectitudinii exprimării
(06-30 iunie 2023)
(Decizia CA nr. 200 din 14 iulie 2023)

Conform prevederilor art. 19 alin. (2) „Responsabilități culturale” din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018 (în continuare – *CSMA*), furnizorii de servicii media asigură respectarea normelor ortografice, ortoepice, morfologice și sintactice ale limbii române și ale celorlalte limbi de difuzare în cadrul programelor audiovizuale.

Totodată, problema respectării normei lingvistice trebuie să constituie o prioritate pentru toți furnizorii de informație, care propagă, astfel, limba română corectă în rândul populației.

În scopul verificării modului de respectare a prevederilor legale în acest sens de către furnizorii de servicii media aflați în jurisdicția Republicii Moldova, Consiliul Audiovizualului (în continuare – *CA*) a stabilit în Planul de acțiuni pentru anul 2023 monitorizarea serviciilor de programe ale furnizorilor de servicii media audiovizuale la capitolul *protejarea patrimoniului lingvistic și cultural-național*.

Prin Decizia nr. 153 din 19.05.2023, CA a dispus monitorizarea a 9 servicii media audiovizuale de televiziune, care se regăsesc în măsurătorul de audiență și nu au fost monitorizate anterior prin Decizia CA nr. 233 din 08.07.2022, la capitolul protejarea patrimoniului lingvistic și cultural-național.

Prin urmare, în colaborare cu conf. univ., dr. hab. în filologie Viorica Molea, CA a supus monitorizării serviciile media audiovizuale de televiziune „MEGA TV”, „FAMILIA”, „Exclusiv TV”, „Canal 5”, „R Live TV”, „Vocea Basarabiei TV TV”, „PEH TV”, „Cinema 1” și „ITV”, în perioada 06-30 iunie 2023, obiectul monitorizării constituind exprimarea orală a jurnaliștilor în cadrul emisiunilor: buletine de știri, talk-show-uri politice și programe de divertisment.

În procesul monitorizării, accentul a fost pus, preponderent, pe exprimarea orală din cadrul programelor audiovizuale (buletine de știri, programe de divertisment, talk-show-uri politice), inadvertențele și erorile atestate fiind grupate în conformitate cu cele cinci norme de bază ale limbii române: fonologică, lexico-semantică, morfologică, sintagmatică sau sintactică și stilistico-funcțională (detalii în Raportul de monitorizare a unor furnizori de servicii media audiovizuale de televiziune privind ținuta lingvistică sub aspectul corectitudinii exprimării prin respectarea normelor morfologice, sintactice, ortografice și ortoepice ale limbii române).

FIȘĂ DE MONITORIZARE
al serviciului media audiovizual de televiziune „Mega TV”
la capitolul protejarea patrimoniului lingvistic și cultural-național – art. 19 alin. (2) din Codul serviciilor media audiovizuale

În scopul verificării modului de respectare a prevederilor legale în acest sens de către furnizorii de servicii media aflați în jurisdicția Republicii Moldova, CA a stabilit în Planul de acțiuni pentru anul 2023 monitorizarea serviciilor de programe ale furnizorilor de servicii media audiovizuale la capitolul *protejarea patrimoniului lingvistic și cultural-național*.

Rezultatele monitorizării au atestat următoarele:

Serviciul de televiziune	Program audiovizual, sursa greșelii	Data, ora	Greșeala	Forma corectă	Explicația greșelii
Mega TV	Acasă moderator	07.06.23, ora 9:00, min.14:06	Bun, intrăm direct în pâine (cu sensul de a începe discuția)	<i>Bun, intrăm direct în emisie.</i>	Frazeologie: utilizarea expresiei frazeologice cu sens impropriu (<i>a intra în pâine – a începe un serviciu</i>)
Mega TV	Acasă moderator	07.06.23, ora 9:00, min.14:46	Telespectatorii, ca să facă o diferență, cum facem această diferențiere între pielea naturală și cea ecologică?	<i>Cum ar putea telespectatorii să facă diferența între pielea naturală și cea ecologică?</i>	Sintaxă: anacolut (prin subiect inutil).
Mega TV	Acasă moderator	07.06.23, ora 9:00, min.15:21	... e o grijă aparte pentru aceste haine, astfel încât să nu se destrame sau acest strat de deasupra pielii sau de deasupra pielii ecologice să nu se scămășească.	<i>... e o grijă aparte pentru aceste haine, astfel încât să nu se destrame, acest strat de deasupra pielii ecologice să nu se scămășească.</i>	Stilistică: exprimare prolixă; Sintaxă: acord greșit al atributului.
Mega TV	Acasă moderator	07.06.23, ora 9:00, min.16:01	Spălăm pe partea verso sau pe partea de pe față?	<i>Spălăm haina pe verso sau pe față?</i>	Stilistică: exprimare prolixă.
Mega TV	Acasă moderator	07.06.23, ora 9:00, min.16:10	Cât de des trebuie spălate hainele din piele?	<i>Cât de des trebuie spălate hainele de piele?</i>	Morfologie: conjugare eronată a verbului de modalitate <i>a trebui</i> .
Mega TV	Acasă moderator	07.06.23, ora 9:00, min.16:34	Apropo, cu călcatul . Discutam noi mai devreme de Denim că, cică, nu se calcă . Ce facem cu aceste haine?	<i>Apropo, despre călcat. Discutam noi mai devreme de Denim că, cică, nu trebuie călcate. Ce facem cu aceste haine?</i>	Stilistică: cacofonie; Morfologie: utilizare nerecomandabilă a verbului reflexiv.
Mega TV	Acasă moderator	07.06.23, ora 9:00, min.16:56	Pentru că acum, în ultima perioadă, hainele din piele ecologică nu mai	<i>Pentru că acum nu mai acceptăm haine de piele ecologică doar de</i>	Sintaxă: anacolut (subiect inutil)

			suntem obișnuiți doar cu negru, încercăm să epatăm, încercăm să diversificăm...	<i>culoare neagră, încercăm să epatăm, încercăm să diversificăm...</i>	
Mega TV	Acasă moderator	07.06.23, ora 9:00, min.17:21	Bun, e un accesoriu , am zis mai devreme că aceste haine chiar trebuie să le avem în garderobă , mai ales că avem și noi aici, pentru că atunci când vorbim despre piele ecologică vorbim și de texturi.	<i>Bun, e un accesoriu; am spus mai devreme că trebuie neapărat să avem aceste haine în garderobă. Atunci când vorbim despre piele ecologică, vorbim și de texturi.</i>	Stilistică: exprimare prolixă, confuză.
Mega TV	Acasă moderator	07.06.23, ora 9:00, min.17:47	... și avem și imprimeuri din astea care sunt. Care sunt tendințele pentru 2023?	<i>... avem și imprimeuri din astea. Care sunt tendințele pentru 2023?</i>	Stilistică: exprimare confuză.
Mega TV	Acasă moderator	07.06.23, ora 9:00, min.19:00	Cum să recunoaștem o piele ecologică calitativă și una necalitativă...?	<i>Cum să deosebim o piele ecologică calitativă de una necalitativă...?</i>	Stilistică: exprimare echivocă.
Mega TV	Acasă moderator	07.06.23, ora 9:00, min.19:05	... că trebuie să acordăm atenție și pe partea verso a acestei piei.	<i>... că trebuie să acordăm atenție și părții verso a acestei piei.</i>	Sintaxă: utilizarea complementului circumstanțial în locul celui indirect; Morfologie: utilizarea formei greșite de genitiv a substantivului <i>piele</i> .
Mega TV	Acasă moderator	07.06.23, ora 9:00, min.23:52	Să ne spui de astfel de detalii interesante	<i>Să ne vorbești despre astfel de detalii interesante</i>	Stilistică: exprimare confuză.
Mega TV	Acasă moderator	07.06.23, ora 9:00, min.33:25	Haideți să vă facem cunoștință cu interiorul acestei perne...	<i>Vă invit să luați cunoștință de interiorul acestei perne...</i>	Calc semantic din limba rusă.
Mega TV	Acasă moderator	07.06.23, ora 9:00, min.34:10	Om doarme o viață pe salteaua lui, pe patul lui, bună, rea, cum e , dar, de cele mai multe ori, mai lasă de dorit...	<i>Om doarme o viață pe salteaua lui, pe patul lui, bune, rele, cum sunt, dar, de cele mai multe ori, mai lasă de dorit...</i>	Sintaxă: acord greșit al atributului și al predicatului.
Mega TV	Acasă moderator	07.06.23, ora 9:00, min.34:19	... și se trezește la o vârstă cu probleme de articulații, spatele, picioarele, umărul ș.a.m.d.	<i>... și se trezește la o vârstă cu probleme de articulații, de spate, de picioare, de umăr ș.a.m.d.</i>	Sintaxă: neconcordanță în utilizarea părților omogene.
Mega TV	Acasă moderator	07.06.23, ora 9:00, min.35:53	Foarte corect! Trebuie să facem somnul nostru să fie unul calitativ, unu bun, unu care să ne dea randament pentru a doua zi...	<i>Corect! Trebuie să facem somnul nostru să fie unul calitativ, unul bun, unul care să ne dea randament pentru a doua zi...</i>	Morfologie: adjectivul <i>corect</i> nu formează grade de comparație; formă neîngrijită a pronumelui nehotărât.
Mega TV	Acasă moderator	07.06.23, ora 9:00, min.36:22	Iar pernele din gama aloe vera fac parte din acea serie de atribute care o să vă facă somnul dulce și un somn calitativ și sănătos.	<i>Iar pernele din gama aloe vera fac parte din acea serie de atribute care o să vă facă somnul dulce, calitativ și sănătos.</i>	Stilistică: exprimare prolixă.
Mega TV	Acasă moderator	07.06.23, ora 9:00, min.38:39	Persoanele solo sau care locuiesc singuri ar putea opta pentru această ofertă.	<i>Persoanele care locuiesc singure ar putea opta pentru această ofertă.</i>	Lexic: utilizare improprie a adjectivului <i>solo</i> ; Sintaxă: dezacord.

Mega TV	Acasă moderator	07.06.23, ora 9:00, min.39:16	Ai un toper, ai și o pernă, care știi că sunt ale tale, care știi aura și energia pe care dormi și ți-o creezi cu acest toper.	<i>Ai un toper, ai și o pernă, pe care le știi ale tale, cărora le știi aura și energia create cu acest toper.</i>	Sintaxă, stilistică: anacolut.
Mega TV	Acasă moderator	07.06.23, ora 9:00, min.39:48	... iar copiii care abia-abia încep să se dea de-a bușilea și să meargă prin casă ne cam temem noi părinții, să-i lăsăm, Doamne ferește, să nu răcească...	<i>... iar noi, părinții, ne cam temem să-i lăsăm, Doamne ferește, să răcească pe copiii care abia-abia încep să se dea de-a bușilea și să meargă prin casă...</i>	Sintaxă, stilistică: anacolut.
Mega TV	Acasă moderator	07.06.23, ora 9:00, min.43:40	... dacă sunteți mai mulți membri în familie, cumperi patru perne și ai posibilitatea să cumperi două topere...	<i>... dacă sunteți mai mulți membri în familie, cumpărați patru perne și aveți posibilitate să luați două topere...</i>	Sintaxă: acord greșit al predicatului
CTC Mega	Acasă moderator	07.06.23, ora 9:00, min.43:54	...noi știm că moldovenii sunt un neam nemuros, avem multe neamuri și ne gândim să le facem și cadouri utile...	<i>...noi știm că moldovenii sunt un popor nemuros, avem multe rude și ne gândim să le facem și cadouri utile...</i>	Stilistică: tautologie.
Mega TV	Acasă moderator	07.06.23, ora 9:00, min.25:14	O rudă apropiată mie și-a luat un toper matrimonial, aș spune așa, și e încântat de fiecare dată...	<i>O rudă apropiată mie și-a luat un toper matrimonial, aș spune așa, și e încântată...</i>	Sintaxă: acord greșit al predicatului nominal.
Mega TV	Acasă moderator	07.06.23, ora 9:00, min.46:16	Când eram mică, nu vroiam eu să mă cheme Alexandra, ci vroiam un alt nume.	<i>Când eram mică, nu voiam să mă cheme Alexandra, ci voiam un alt nume.</i>	Morfologie: conjugare greșită a verbului <i>a voi</i> (o formă hibridă dintre <i>a vrea</i> și <i>a voi</i>)
Mega TV	Acasă moderator	07.06.23, ora 9:00, min.55:26	... curiozitatea asta că își schimbă prenumele peste hotare e pentru a-l face mai internațional... pentru că sună mai internațional numele?	<i>... faptul că își schimbă prenumele peste hotare e pentru a-l face internațional... pentru că sună cosmopolit numele?</i>	Morfologie: adjectivul <i>internațional</i> nu formează grade de comparație.
Mega TV	Jurnal de sănătate prezentator	07.06.23, ora 20:00, min.05:45	Emisiunea Jurnal de sănătate se angajează să fie un garant al stării de bine, dar și ca un registru medical al sănătății publice.	<i>Emisiunea Jurnal de sănătate se angajează să fie un garant al stării de bine, precum și un registru medical al sănătății publice.</i>	Morfosintaxă: utilizare eronată a conjuncției <i>dar și</i> , care are, în general, valoare adversativă, și nu copulativă, așa cum se cere în enunțul de față.
Mega TV	Jurnal de sănătate prezentator	07.06.23, ora 20:00, min.06:50	Astfel pacienții care beneficiază de o astfel de intervenție pot reveni la o viață normală.	<i>În acest mod pacienții care beneficiază de o astfel de intervenție pot reveni la o viață normală.</i>	Stilistică: tautologie.
Mega TV	Jurnal de sănătate prezentator	07.06.23, ora 20:00, min.14:25	Asta după ce în toate instituțiile medicale din țară au fost repartizat un lot de două sute optesprezece mii de doze de vaccin.	<i>Asta după ce în toate instituțiile medicale din țară a fost repartizat un lot de două sute optsprezece mii de doze de vaccin.</i>	Sintaxă: acord greșit al predicatului cu subiectul; Morfologie: formă eronată a numeralului cardinal.
Mega TV	Jurnal de sănătate prezentator	07.06.23, ora 20:00, min.14:33	Prioritar sunt imunizați copiii, angajații din sistemul medical, dar și persoanele cu patologii cronice.	<i>În mod prioritar sunt imunizați copiii, angajații din sistemul medical, precum și persoanele cu patologii cronice.</i>	Morfosintaxă: utilizare eronată a conjuncției <i>dar și</i> , care are, în general, valoare adversativă, și nu copulativă, așa cum se cere în enunțul de față.

Mega TV	<i>Jurnal de sănătate</i> reporter	07.06.23, ora 20:00, min.19:21	... peste zece mii de pacienți cu boli cronice vor beneficia de acest medicament, pentru compensarea căruia urmează să fie alocate anual patruzece de milioane de lei.	... peste zece mii de pacienți cu boli cronice vor beneficia de acest medicament, pentru a cărui compensare urmează să fie alocate anual patruzece de milioane de lei.	Calc de structură din limba rusă.
Mega TV	<i>Jurnal de sănătate</i> reporter	07.06.23, ora 20:00, min.19:46	... cinci pentru tratamentul diferitor tipuri de cancer și șase indicate în tratamentul șizofreniei, epilepsiei sau astmului bronșic.	... cinci pentru tratamentul diferitor tipuri de cancer și șase indicate în tratamentul șizofreniei, al epilepsiei sau al astmului bronșic.	Morfologie: formă greșită a substantivului; omitere eronată a articolului posesiv în construcție cu două sau mai multe genitive coordonate între ele.
Mega TV	<i>Jurnal de sănătate</i> moderator	07.06.23, ora 20:00, min.23:42	De ce un copil și un adult recurge la bullying ?	De ce un copil și un adult recurg la bullying ?	Sintaxă: acord greșit al predicatului.
Mega TV	<i>Jurnal de sănătate</i> burtieră	07.06.23, ora 20:00, min.25:18	87 % dintre elevii clasei a VI-a – XII-ea au fost afectați	87 % dintre elevii claselor a VI-a – a XII-a au fost afectați	Sintaxă: dezacord între termenul determinat și cel determinant.
Mega TV	<i>Jurnal de sănătate</i> moderator	07.06.23, ora 20:00, min.29:04	Rezistența la antibiotice este considerată de către Organizația Mondială a Sănătății drept una dintre cele mai mari amenințări la adresa sănătății globale, securității alimentare și dezvoltării.	Rezistența la antibiotice este considerată de către Organizația Mondială a Sănătății drept una dintre cele mai mari amenințări la adresa sănătății globale, a securității alimentare și a dezvoltării umane.	Morfosintaxă: omitere nejustificată a articolului hotărât; omitere greșită a articolului posesiv în construcție cu două sau mai multe genitive coordonate între ele.
Mega TV	<i>Mama mia</i> reporter	08.06.23, ora 17:00, min.01:02	... cea care ne prezintă astăzi un nou rol, unul pe bune, care o înălțează la propriu spre culmile fericirii.	... cea care ne prezintă astăzi un nou rol, unul pe bune, care o înalță la propriu spre culmile fericirii.	Morfologie: formă de conjugare greșită.
Mega TV	<i>Mama mia</i> moderator	08.06.23, ora 17:00, min.07:27	Îna, cum s-a schimbat la tine după apariția micuțului , mi-ai zis, te înțeleg că-ți este dor de ceea ce făceai până acum...cum a fost la modul practic când te-ai trezit acasă cu micuțul?	Îna, cum ți s-a schimbat viața după apariția micuțului , mi-ai zis, te înțeleg că-ți este dor de ceea ce făceai până acum...cum a fost la modul practic când te-ai trezit acasă cu micuțul?	Calc de structură din limba rusă.
Mega TV	<i>Mama mia</i> moderator	08.06.23, ora 17:00, min.16:17	Dar tu ai schimbat tot în viața ta, că până atunci era jobul , ocupațiile, preferințele, voi, ca și cuplu...	Dar tu ai schimbat tot în viața ta, că până atunci era serviciul , ocupațiile, preferințele, voi, ca un cuplu...	Stilistică: utilizarea unui cuvânt marcat stilistic (jargon); Morfologie: este utilizată eronat prepoziția compusă <i>ca și</i> în structuri necomparate.
Mega TV	<i>Mama mia</i> moderator	08.06.23, ora 17:00, min.32:02	Care sunt momentele tale care te ajută să depășești stările astea de tristețe? Ce faci tu pentru asta?	Care sunt remediile/soluțiile care te ajută să depășești stările astea de tristețe? Ce faci tu în aceste situații?	Lexic: utilizare improprie a cuvântului <i>momente</i> ; Stilistică: exprimare confuză
Mega TV	<i>Mama mia</i> moderator	08.06.23, ora 17:00, min.34:59	Cum s-a schimbat la voi viața odată cu apariția lui Matei...?	Cum s-a schimbat viața voastră odată cu apariția lui Matei...?	Calc de structură din limba rusă.

Mega TV	Mama mia moderator	08.06.23, ora 17:00, min.40:03	Ce ne spun specialiștii la subiectul vorbirii, dacă observați careva probleme sau deficiențe...	<i>Ce ne spun specialiștii despre vorbire, dacă observați anumite probleme sau deficiențe...</i>	Calc semantic din limba rusă: în limba română, <i>careva</i> poate fi doar pronume, și nu adjectiv, ca în enunțul de față.
Mega TV	Mama mia reporter	08.06.23, ora 17:00, min.40:30	Mai târziu, în dependență de fiecare copil , apar primele cuvinte.	<i>Mai târziu, în funcție de fiecare copil, apar primele cuvinte.</i>	Calc de structură din limba rusă.
Mega TV	Mama mia moderator	08.06.23, ora 17:00, min.43:51	Ce faci tu când te lovești de părerea neîntrebată?	<i>Ce faci tu când ți se dau sfaturi nesolicitate?</i>	Stilistică: exprimare confuză.
Mega TV	Mama mia moderator	08.06.23, ora 17:00, min.00:00	Îți mulțumesc enorm pentru discuții...	<i>Îți mulțumesc foarte mult pentru discuții...</i>	Morfologie: adjectivul <i>enorm</i> este utilizat, în special, cu referire la spații întinse.
Mega TV	Mama mia moderator	08.06.23, ora 17:00, min.50:30	Scutecel Merries, la fabricarea cărora sunt aplicate tehnologii unice în întreaga lume, sunt produse în...	<i>Scutecel Merries, la a căror fabricare sunt aplicate tehnologii unice în întreaga lume, sunt produse în...</i>	Calc de structură din limba rusă.
Mega TV	Mama mia moderator	08.06.23, ora 17:00, min.50:39	Ina nu mă lasă să termîn . Bravo!	Ina nu mă lasă să termin . Bravo!	Fonetică: accentuare greșită.

Prin urmare sunt relevante prevederile art.19 alin.(2) din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova: „*Furnizorii de servicii media asigură respectarea normelor ortografice, ortoepice, morfologice și sintactice ale limbii române și ale celorlalte limbi de difuzare în cadrul programelor audiovizuale*”.

FIȘĂ DE MONITORIZARE
al serviciului media audiovizual de televiziune „Familia”
la capitolul protejarea patrimoniului lingvistic și cultural-național – art. 19 alin. (2) din Codul serviciilor media audiovizuale

În scopul verificării modului de respectare a prevederilor legale în acest sens de către furnizorii de servicii media aflați în jurisdicția Republicii Moldova, CA a stabilit în Planul de acțiuni pentru anul 2023 monitorizarea serviciilor de programe ale furnizorilor de servicii media audiovizuale la capitolul *protejarea patrimoniului lingvistic și cultural-național*.

Rezultatele monitorizării au atestat următoarele:

Serviciul de televiziune	Program audiovizual, sursa greșelii	Data, ora	Greșeala	Forma corectă	Explicația greșelii
Familia	Mama mia moderator	09.06.2023, ora 17:00, min. 01:37	Vreau să te întreb cum te simți iar, din nou proaspătă mămică...?	<i>Vreau să te întreb cum te simți din nou proaspătă mămică...?</i>	Stilistică: pleonasm.
Familia	Mama mia moderator	09.06.2023, ora 17:00, min. 03:28	Svetlana, tu esti destul de rezervată în privința familiei tale, intimitatea ta...	<i>Svetlana, tu esti destul de rezervată în privința familiei, a intimității tale...</i>	Morfosintaxă: dezacord; omitere greșită a articolului posesiv.
Familia	Mama mia moderator	09.06.2023, ora 17:00, min. 21:39	... ai un altfel de experiență acum...	<i>... ai o altfel de experiență acum...</i>	Morfologie: confuzia categoriei genului a articolului nehotărât.
Familia	Mama mia moderator	09.06.2023, ora 17:00, min. 32:25	Mulți dintre noi am crescut printre aceste stereotipuri , dar tu ai zis că lupți cu ele...	<i>Mulți dintre noi au crescut printre aceste stereotipuri, dar tu ai zis că lupți cu ele...</i>	Sintaxă: acord greșit al predicatului cu subiectul.
Familia	Mama mia moderator	09.06.2023, ora 17:00, min. 40:40	Iar cei doi membri ai cuplului să nu-și păteze imaginea reciprocă în prezența copilului.	<i>Iar cei doi membri ai cuplului să nu-și păteze imaginea în prezența copilului.</i>	Stilistică: exprimare echivocă.
Familia	Mama mia moderator	09.06.2023, ora 17:00, min. 42:03	... și, cum ai spus tu, vrei nu vrei, ești, pe lângă faptul că susținută și iubită enorm , sunt sigură că toți oamenii pe care i-ai ajutat sunt nespuse de recunoscători, ai avut și situații mai puțin neplăcute cu toată experiența ta mare la „Caritate”...	<i>... și, cum ai spus tu, vrei nu vrei, ești, pe lângă faptul că susținută și iubită enorm, sunt sigură că toți oamenii pe care i-ai ajutat sunt nespuse de recunoscători, ai avut și situații mai puțin neplăcute cu toată experiența ta mare la „Caritate”...</i>	Sintaxă; stilistică: anacolut (schimbare a construcției unei fraze, astfel încât este părăsită construcția cu care începe și se termină cu altă construcție).
Familia	Mama mia moderator	09.06.2023, ora 17:00, min. 42:22	Vreau să știu cum depășești sau cum te detașezi tu de aceste lucruri în momentul când vii acasă?	<i>Vreau să știu cum depășești sau cum te detașezi tu de aceste lucruri în momentul în care vii acasă?</i>	Morfosintaxă: un substantiv nu poate fi determinat de un adverb.

Familia	Mama mia moderator	09.06.2023, ora 17:00, min. 53:22	Bravo, ai răspuns corect! Avem mămici bine informate și citite la acest capitol. Și pentru că ai fost bravo și ai răspuns la toate întrebările, și pentru că ai venit astăzi la noi..., avem un certificat cadou...	Bravo, ai răspuns corect! Avem mămici bine informate și citite în acest sens. Și pentru că ai fost ingenioasă, răspunzând la toate întrebările, precum și pentru că ai venit astăzi la noi..., avem un certificat cadou...	Stilistică: tautologie; Calc de structură din limba rusă.
Familia	Mama mia moderator	09.06.2023, ora 16:00, min. 53:45	Deci, atunci o să poți să-ți iai lăpticul pe care-l folosești...	Deci, atunci o să poți să-ți iei lăpticul pe care-l folosești...	Morfologie: conjugare greșită a verbului neregulat <i>a lua</i> .
Familia	Telemagazin moderator	11.06.2023, ora 06:00, min. 01:50	... în țară avem 2180 de poștași și o mie patru sute șaizeci și unu de căsuțe în care vă puteți lăsa scrisorile.	... în țară avem 2180 de poștași și o mie patru sute șaizeci și una de căsuțe în care vă puteți lăsa scrisorile.	Morfosintaxă: acord greșit am numeralului cu substantivul însoțit.
Familia	Telemagazin reporter	11.06.2023, ora 06:00, min. 03:33	... afectează presiunea sangvină, pulsul, funcționarea creierului și metabolismului.	... afectează presiunea sangvină, pulsul, funcționarea creierului și a metabolismului.	Morfosintaxă: omitere nejustificată a articolului posesiv în construcție cu două genitive coordonate între ele.
Familia	Telemagazin reporter	11.06.2023, ora 06:00, min. 04:19	Există și instituții medicale care folosesc eficient terapia dată în scopul ameliorării durerii fizice...	Există și instituții medicale care folosesc eficient terapia respectivă în scopul ameliorării durerii fizice...	Calc semantic din limba rusă.
Familia	Telemagazin moderator	11.06.2023, ora 06:00, min. 13:30	... vorbind de tava asta, pentru că este mai universală . cum ar veni...	... vorbind de tava asta, pentru că este universală . cum ar veni...	Morfologie: adjectivul <i>universal</i> nu formează grade de comparație.
Familia	Telemagazin moderator	11.06.2023, ora 06:00, min. 14:03	... o tavă care vă bucură nu doar cu aspectul exterior, dar și calitatea ei și, respectiv, gătiți suficient de multă mâncare.	... o tavă care vă bucură nu doar cu aspectul exterior, dar și cu calitatea ei și, respectiv, gătiți suficient de multă mâncare.	Morfosintaxă: omitere nejustificată a prepoziției cu, care modifică raportul sintactic.
Familia	Telemagazin moderator	11.06.2023, ora 06:00, min. 19:21	... și, respectiv, sînt aproape gata de a fi savurate...	... și, respectiv, sunt aproape gata a fi savurate...	Fonetică/ortografie: încălcarea normei prin pronunțarea și scrierea verbului <i>a fi</i> la prezent cu <i>î</i> ; Morfosintaxă: utilizare greșită a prepoziției <i>de</i> în construcție cu verbul <i>a fi</i> .
Familia	Telemagazin moderator	11.06.2023, ora 06:00, min. 19:54	...o puteți folosi și ca și sau pe rol de cratiță, și pe rol de ceaun, și, bineînțeles, tigaie.	...o puteți folosi și în calitate de cratiță, și de ceaun, și, bineînțeles, de tigaie.	Morfosintaxă: prepoziția compusă <i>ca și</i> are doar valoare comparativă.
Familia	Telemagazin moderator	11.06.2023, ora 06:00, min. 19:56	Uite, și eu mă isprăvesc cu pizza mea ; ultimul detaliu: niște parmezan i-am presărat deasupra cărnitei...	Uite, și eu mă descurc cu pizza mea ; ultimul detaliu: niște parmezan am presărat deasupra cărnitei...	Calc semantic din limba rusă; Sintaxă: dezacord prin reluarea complementului indirect exprimat prin pronumele neaccentuat <i>i</i> .
Familia	Telemagazin moderator	11.06.2023, ora 06:00, min. 22:58	Îmi salivează mie de poftă și de savoarea asta.	Îmi salivează mie gura/ salivez de poftă și de savoarea asta.	Stilistică: exprimare confuză.

Familia	Telemagazin moderator	11.06.2023, ora 06:00, min. 23:32	... niște delicii cu care să uimiți toți membrii familiei...	... niște delicii cu care să uimiți pe toți membrii familiei...	Morfosintaxă: omitere nejustificată a prepoziției <i>pe</i> în structura complementului direct.
Familia	Telemagazin moderator	11.06.2023, ora 06:00, min. 32:45	Știu că sînt persoane care merg cu o fotografie, de exemplu, la meșter și zice „Uite, vreau sprâncene ca la Angelina Jolie”, de exemplu.	Știu că sunt persoane care merg cu o fotografie, de exemplu, la meșter și zic „Uite, vreau sprâncene ca la Angelina Jolie”, de exemplu.	Sintaxă: acord greșit al predicatului cu subiectul.
Familia	Telemagazin moderator	11.06.2023, ora 06:00, min. 32:49	Da ție nu-ți merg la față! Așa că trebuie să optezi pentru ceea ce ți se potrivește...	Da pe tine nu te avantajează! Așa că trebuie să optezi pentru ceea ce ți se potrivește...	Calc de structură din limba rusă.
Familia	Telemagazin moderator	11.06.2023, ora 06:00, min. 34:28	Pentru că și ele trebuie îngrijite și au nevoie de această întreținere, da?	Pentru că și ele trebuie îngrijite și au nevoie de această întreținere, da?	Morfologie: conjugare eronată a verbului de modalitate <i>a trebui</i> .
Familia	Telemagazin moderator	11.06.2023, ora 06:00, min. 49:39	O vizită la medic, de exemplu, o consultație de rutină ar putea preveni anumite riscuri în timp.	O vizită la medic, de exemplu, un examen de rutină ar putea preveni anumite riscuri în timp.	Calc semantic din limba rusă.
Familia	Telemagazin moderator	11.06.2023, ora 07:00, min. 51:43	Ele au avut ocazia să se cunoască, împrietenească și chiar să muncească cot la cot pentru a câștiga.	Ele au avut ocazia să se cunoască, să se împrietenească și chiar să muncească cot la cot pentru a câștiga.	Morfosintaxă: omitere eronată a conjuncției <i>să</i> în construcții cu verbe coordonate la modul conjunctiv
Familia	Telemagazin moderator	11.06.2023, ora 07:00, min. 04:54	E semn că se poate de făcut și la o grădiniță de stat, că se pot face condiții bune pentru copii...	E semn că se poate face și la o grădiniță de stat, că se pot face condiții bune pentru copii...	Morfosintaxă: utilizare greșită a prepoziției <i>de</i> în construcție cu verbul de modalitate <i>a putea</i> .
Familia	Telemagazin moderator	11.06.2023, ora 07:00, min. 06:39	Asta presupune și muncă, și efort din partea lor, și timpul pe care l-au dedicat...	Asta presupune și muncă, și efort din partea lor, și timp , pe care l-au dedicat...	Sintaxă: neconcordanța părților omogene.
Familia	Telemagazin moderator	11.06.2023, ora 07:00, min. 07:35	... felicități părinților care au copilași în această grădiniță și pentru toți cei care s-au implicat și au contribuit la realizarea acestui eveniment frumos.	... felicități părinților care au copilași în această grădiniță și tuturor celor care s-au implicat și au contribuit la realizarea acestui eveniment frumos.	Sintaxă: dezacord prin schimbarea funcției sintactice în propoziția coordonată.
Familia	Vorbe bune cu Lilu moderator	11.06.2023, ora 23:00, min. 01:51	Asta și-a spus-o și Cristian Vizir, asistent medical la Institutul Medical de Urgență din Chișinău, în Secția reanimare...	Asta și-a spus-o și Cristian Vizir, asistent medical la Institutul de Medicină Urgentă din Chișinău, în Secția de terapie intensivă...	Calc lingvistic din limba rusă.
Familia	Vorbe bune cu Lilu reporter	11.06.2023, ora 23:00, min. 02:06	Și mai mult: atât soția, dar și mama lui împart aceeași profesie.	Și mai mult: atât soția, cât și mama lui împart aceeași profesie.	Morfosintaxă: utilizare greșită a perechii corelative.
Familia	Vorbe bune cu Lilu reporter	11.06.2023, ora 23:00, min. 03:38	Deși activează într-o zonă cu risc sporit de infecție cu SARS COV -2, asta nu-l scutește pe Cristian de la orele de la universitate, el fiind	Deși activează într-o zonă cu risc sporit de infecție cu SARS COV -2, totuși asta nu-l scutește pe Cristian de orele de la facultate, el fiind student la	Morfosintaxă: omitere nerecomandată a unui element din perechea corelativă; confuzie între prepoziții.

			student la Universitatea de Farmacie și Medicină.	Universitatea de Farmacie și Medicină.	
Familia	<i>Vorbe bune cu Lilu reporter</i>	11.06.2023, ora 23:00, min. 04:05	Acasă îl așteaptă soția , și ea studentă la Medicină, dar și fiica acestora , care îi umple de energie după o zi de gardă.	Acasă îl așteaptă soția , și ea studentă la Medicină, precum și fiica acestora , care îl umple de energie după o zi de gardă.	Morfosintaxă: utilizare eronată a conjuncției <i>dar și</i> , care are, în general, valoare adversativă, și nu copulativă, așa cum se cere în enunțul de față; Utilizare greșită a formei neaccentuate a pronumelui personal în funcție de complement direct; Morfologie: conjugare eronată a verbului <i>a umple</i> .
Familia	<i>Vorbe bune cu Lilu moderator</i>	11.06.2023, ora 23:00, min. 08:30	Să faci medicină, să și muncești , să aveți grijă și de un copil mic, eu zic că este foarte mare.	Să faci medicină, să muncești , să ai grijă și de un copil mic, eu zic că este foarte mare....	Sintaxă: neconcordanța formei verbale la propozițiile omogene.
Familia	<i>Telemagazin moderator</i>	11.06.2023, ora 06:00, min. 08:48	E un trofeu , practic, cel mai râvnit trofeu dintre oamenii care muncesc în acest domeniu	E un trofeu , practic, cel mai râvnit trofeu printre oamenii care muncesc în acest domeniu	Morfologie: confuzii între prepoziții.
Familia	<i>Telemagazin moderator</i>	11.06.2023, ora 06:00, min. 10:04	Daniela, la tine în familie sînt medici?	Daniela, în familia ta sunt medici?	Calc de structură din limba rusă.
Familia	<i>Telemagazin moderator</i>	11.06.2023, ora 06:00, min. 10:24	E o profesie destul de grea; înseamnă nopti nestate acasă , sărbători care nu-s sărbători...	E o profesie destul de grea; înseamnă nopti lipsite de acasă , sărbători care nu-s sărbători...	Lexic: cuvânt neatestat în dicționar.
Familia	<i>Telemagazin moderator</i>	11.06.2023, ora 06:00, min. 20:02	... istorii ale familiilor din țara noastră, care pot să ne inspire pe cei care, poate, ne imaginăm cum va fi sau, poate, nici nu avem așteptări.	... istorii ale familiilor din țara noastră, care pot să ne inspire pe noi, cei care, poate, ne imaginăm cum ar fi sau ce ne așteaptă...	Sintaxă: anacolut (prin dezacordul creat din neconcordanța persoanei complementului direct) ; Stilistică: exprimare confuză.
Familia	<i>Telemagazin moderator</i>	11.06.2023, ora 06:00, min. 41:03	Atunci când ați intrat la noi în platou am văzut cum ați pus mână peste mână și v-ați susținut împreună.	Atunci când ați intrat la noi în platou am văzut cum v-ați luat de mână și v-ați susținut reciproc.	Stilistică: exprimare neinspirată, confuză.
Familia	<i>Telemagazin moderator</i>	11.06.2023, ora 06:00, min. 41:18	... că fiecare are greutățile în felul său...	... că fiecare are greutățile sale...	Stilistică: exprimare prolixă.
Familia	<i>Telemagazin moderator</i>	11.06.2023, ora 06:00, min. 43:37	Dar ai familie... și cred că asta este cel mai mare bogăție din lume.	Dar ai familie... și cred că asta este cea mai mare bogăție din lume.	Morfologie: utilizare eronată a formei de superlativ a adjectivului
Familia	<i>Telemagazin moderator</i>	11.06.2023, ora 06:00, min. 45:42	Vă mulțumesc că ați acceptat să veniți astăzi la noi, să vă povestiți povestea...	Vă mulțumesc că ați acceptat să veniți astăzi la noi, să vă spuneți povestea...	Stilistică: tautologie.

Prin urmare sunt relevante prevederile art.19 alin.(2) din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova: „Furnizorii de servicii media asigură respectarea normelor ortografice, ortoepice, morfologice și sintactice ale limbii române și ale celorlalte limbi de difuzare în cadrul programelor audiovizuale”.

FIȘĂ DE MONITORIZARE
al serviciului media audiovizual de televiziune „Exclusiv”
la capitolul protejarea patrimoniului lingvistic și cultural-național – art. 19 alin. (2) din Codul serviciilor media audiovizuale

În scopul verificării modului de respectare a prevederilor legale în acest sens de către furnizorii de servicii media aflați în jurisdicția Republicii Moldova, CA a stabilit în Planul de acțiuni pentru anul 2023 monitorizarea serviciilor de programe ale furnizorilor de servicii media audiovizuale la capitolul *protejarea patrimoniului lingvistic și cultural-național*.

Rezultatele monitorizării au atestat următoarele:

Serviciul de televiziune	Program audiovizual, sursa greșelii	Data, ora	Greșeala	Forma corectă	Explicația greșelii
Exclusiv TV	Moldova live cu Oxana Bodnar moderator	08.06.23, 18.43; min. 00:38	Primele 100 de zile de guvernul Recean și lipsă de raport pentru activitatea în această perioadă.	<i>Primele 100 de zile ale guvernului Recean și lipsa unui raport de activitate pentru această perioadă.</i>	Morfologie: utilizare superfluă și omiterea articolului substantival hotărât
Exclusiv TV moderator	Moldova live cu Oxana Bodnar moderator	08.06.23, 18.43; min. 01:01	100 de zile ale guvernului Recean s-au plinit în data de întâi iunie.	<i>100 de zile ale guvernului Recean s-au împlinit pe data de întâi iunie.</i>	Morfologie: utilizarea formei populare a verbului <i>a împlini</i>
Exclusiv TV	Moldova live cu Oxana Bodnar moderator	08.06.23, 18.43; min. 03:23	Probabil, ați auzit că sunt mai multe păreri că, de fapt, acest guvern, deocamdată, nu prea are ce raporta decât ceea ce s-a întâmplat sau a fost cumva prelungit de guvernul inițiat de doamna Gavrilă, adică proprie-zis proiecte...	<i>Probabil, ați auzit că sunt mai multe păreri că, de fapt, acest guvern, deocamdată, nu prea are ce raporta decât doar faptul că a continuat ceea ce a inițiat guvernul Gavrilă, adică propriu-zis proiecte...</i>	Stilistică: exprimare confuză
Exclusiv TV moderator	Moldova live cu Oxana Bodnar moderator	08.06.23, 18.43; min. 03:32	... proiecte care a fost inițiate de Recean cam nu prea există ...	<i>... proiecte care au fost inițiate de Recean nu prea există...</i>	Sintaxă: acord greșit al predicatului cu subiectul; Stilistică: pleonasm
Exclusiv TV moderator	Moldova live cu Oxana	08.06.23, 18.43; min. 03:39 – 03:43	... sau sunt foarte multe subiecte care au stârnit scandal , noi o să vorbim despre asta și inclusiv despre gazele	<i>... sau sunt foarte multe subiecte care au stârnit scandaluri, noi o să vorbim despre asta, inclusiv despre gazele</i>	Stilistică: pleonasm, exprimare confuză;

	Bodnar moderator		naturale, ceea ce se întâmplă în domeniul justiției.	<i>naturale, precum și despre ceea ce se întâmplă în domeniul justiției.</i>	Morfologie: omitere nejustificată a locuțiunii conjuncționale și prepoziției <i>despre</i> , fapt care modifică raportul sintactic și creează confuzie.
Exclusiv TV	<i>Moldova live</i> moderator	08.06.23, 18.43; min. 06:43	Vreau să vă întreb dacă se așteaptă în timpul apropiat niște remanieri sau schimbări la nivel de guvern.	<i>Vreau să vă întreb dacă se așteaptă în timpul apropiat niște remanieri la nivel de guvern.</i>	Stilistică: pleonasm (<i>a remania – a face schimbări</i>).
Exclusiv TV	<i>Moldova live</i> moderator	08.06.23, 18.43; min. 06:51	Despre asta se discută la nivel de presupuneri sau analize activității unor ministere.	<i>Despre asta se discută la nivel de presupuneri sau de analize ale activității unor ministere.</i>	Morfosintaxă: omitere nejustificată a prepoziției <i>de</i> ; omitere greșită a articolului posesiv <i>ale</i> .
Exclusiv TV	<i>Moldova live</i> moderator	08.06.23, 18.43; min. 07:44	Dumneavoastră personal, și ca reprezentant, președintele, de fapt, fracțiunii PAS, ...	<i>Dumneavoastră personal, ca reprezentant și ca președinte al fracțiunii PAS,</i> ...	Stilistică: exprimare confuză
Exclusiv TV	<i>Moldova live</i> moderator	08.06.23, 18.43; min. 09:14	... pentru că și această comparație a stârnit mai multe nemulțumiri, pentru că este vorba despre oamenii care muncesc....; cât de corect este această comparație?	... <i>pentru că și această comparație a stârnit mai multe nemulțumiri, fiind vorba despre oamenii care muncesc....; este corectă această comparație?</i>	Stilistică: tautologie Sintaxă: acord greșit al atributului
Exclusiv TV	<i>Moldova live</i> moderator	08.06.23, 18.43; min. 11:30	Dumneavoastră, ca vicepreședintele Parlamentului, ca președintele fracțiunii cât salariu aveți, dacă puteți să ne spuneți cu tot, cu toate adaosuri care sunt.	<i>Dumneavoastră, ca vicepreședinte al Parlamentului, ca președinte al fracțiunii, ați putea să ne spuneți ce salariu aveți, inclusiv cu toate adaosurile..</i>	Calc de structură după model rusesc
Exclusiv TV	<i>Moldova live</i> moderator	08.06.23, 18.43; min. 12:37	Înseamnă că acest salariu este al dumneavoastră, pe cât salariul unui ministru să fie 50 de mii.	<i>Înseamnă că acest salariu este al dumneavoastră, pe când salariul unui ministru va fi 50 de mii.</i>	Calc de structură
Exclusiv TV	<i>Moldova live</i> moderator	08.06.23, 18.43; min. 14:43	... în contextul în care ANI a dat ieri un răspuns despre faptul că nu sunt temei de a verifica averea dvs. ...	... <i>în contextul în care ANI a dat ieri un răspuns despre faptul că nu există temei a verifica averea dvs. ...</i>	Sintaxă: acord greșit al predicatului; Morfologie: utilizare eronată a prepoziției <i>de</i> pe lângă o structură verbală
Exclusiv TV	<i>Moldova live</i> moderator	08.06.23, 18.43; min. 14:51	... totuși sunt foarte multe întrebări sau critici din partea unor experți sau cei care au făcut această investigație , pun la îndoială faptul că, chiar și ați numit astăzi salariu pe care aveți, și at putut cumpăra cu 60 de mii de euro o vilă...	... <i>totuși sunt foarte multe întrebări sau critici din partea unor experți sau a celor care au făcut această investigație, care pun la îndoială faptul că ați putut cumpăra cu șaiszeci de mii de euro o vilă, ținând cont de salariul pe care îl aveți.</i>	Sintaxă: anacolut; Stilistică: exprimare confuză; Fonetică: pronunție străină.
Exclusiv TV	<i>Moldova live</i> moderator	08.06.23, 18.43; min. 15:43	Domnule Popșoi, eu citit , noi acum vorbim despre aceasta, acest subiect pentru oameni care, probabil, n-au citit.	<i>Domnule Popșoi, eu am citit, noi acum vorbim despre aceasta, despre acest</i>	Calc de structură din limba rusă

				<i>subiect pentru oamenii care, probabil, n-au citit.</i>	
Exclusiv TV	Moldova live moderator	08.06.23, 18.43; min. 16:40	În primul rând, cum a putut să coste o vilă care are ... 236 de metri pătrați și se află pe teren de 18 hectare, costă doar 60 de mii de euro.	<i>În primul rând, cum a putut să coste o vilă care are ... 236 de metri pătrați și se află pe un teren de 18 hectare doar 60 de mii de euro.</i>	Morfologie: omitere nejustificată a articolului nehotărât <i>un</i> ; Stilistică: tautologie.
Exclusiv TV	Moldova live moderator	08.06.23, 18.43; min. 17:31	Domnule Popșoi, nu știu de ce ați trecut acum la persoană, nu chiar e foarte frumos ce spuneți.	<i>Domnule Popșoi, nu știu de ce ați trecut acum la atac la persoană, chiar nu e foarte frumos ce spuneți.</i>	Stilistică: exprimare confuză; Syntaxă: topică străină (calc de structură)
Exclusiv TV	Moldova live moderator	08.06.23, 18.43; min. 19:26	... a arătat că anumite procurări de gazele naturale au fost făcute cu un preț mult mai mare decât a trebuit...	<i>... a arătat că anumite procurări de gaze naturale au fost făcute la un preț mult mai mare decât a trebuit...</i>	Morfologie: utilizare superfluă a articolului substantival hotărât; confuzii între prepoziții.
Exclusiv TV	Moldova live moderator	08.06.23, 18.43; min. 19:33	... și spune că a fost făcute niște scheme în perioada rece a anului, adică sezonul de încălzire și a fost făcute aceste scheme care a dus niște venituri de miliarde, venituri obscure.	<i>... și spune că au fost făcute niște scheme în perioada rece a anului, adică în sezonul de încălzire, care au adus niște venituri de miliarde, venituri obscure.</i>	Syntaxă: acord greșit al predicatului; Stilistică: exprimare confuză.
Exclusiv TV	Moldova live moderator	08.06.23, 18.43; min. 20:07	Eu știu că aceste documente au fost prezentate la o emisiune, la care a fost făcute niște screenshoturi, publicate ulterior, la care eu am văzut.	<i>Eu știu că aceste documente au fost prezentate la o emisiune, fiind efectuate screenshoturi și publicate ulterior, pe care eu le-am văzut</i>	Syntaxă: acord greșit al predicatului; Calc de structură din limba rusă.
Exclusiv TV	Moldova live moderator	08.06.23, 18.43; min. 20:32	Cum a fost făcute aceste procurări de gazele naturale și dacă nu există anumite suspiciuni că totuși nu a fost tot corect.	<i>Cum au fost făcute aceste achiziții de gaze naturale și dacă există anumite suspiciuni că totuși nu a fost totul corect.</i>	Syntaxă: acord greșit al predicatului; Morfologie: utilizare superfluă sau omiterea articolului hotărât
Exclusiv TV	Moldova live moderator	08.06.23, 18.43; min. 24:03	Trebu eu să-ntreb pe reprezentant partidului de guvernare ce crede despre asta?	<i>Eu trebuie să-l întreb pe reprezentantul partidului de la guvernare ce crede despre asta?</i>	Calc de structură din limba rusă.
Exclusiv TV	Moldova live moderator	08.06.23, 18.43; min. 24:18	Inclusiv colegul dvs. de fracțiune... tot a spus că în fracțiunea... a apărut mai multe întrebări.	<i>Inclusiv colegul dvs. de fracțiune... a spus, de asemenea, că printre membrii acesteia au apărut mai multe întrebări.</i>	Stilistică: tautologie; Syntaxă: acord greșit al predicatului.
Exclusiv TV	Moldova live moderator	08.06.23, 18.43; min. 24:38	Oare această întrebare, cum, de exemplu, dvs., ca președintele fracțiunii, ați răspuns la colegii fracțiunii?	<i>Cum ați răspuns, de exemplu, colegilor la această întrebare dvs., ca președinte al fracțiunii?</i>	Calc de structură din limba rusă.
Exclusiv TV	Moldova live moderator	08.06.23, 18.43; min. 24:49	Nu chiar jumătate, 29 de lei de la 18 lei, asta nu jumătate, asta mult mai puțin.	<i>Nu chiar jumătate, de la 29 de lei la 18, aceasta nu înseamnă jumătate, ci mult mai puțin.</i>	Calc de structură din limba rusă.

Exclusiv TV	Moldova live moderator	08.06.23, 18.43; min. 25:58	... documente care arată că unul dintre aceste contracte vizat cumpărări de la Azerbadjan cu o companie care a fost intermediar.	... <i>documente care arată că unul dintre aceste contracte vizează achiziții din Azerbadjan printr-o companie intermediară.</i>	Calc de structură din limba rusă.
Exclusiv TV	Moldova live moderator	08.06.23, 18.43; min. 27:35	La această întrebare, la altă jurnalistă , care este cu mult mai experimentată decât mine și are ca și ani mai mulți, dar și ca experiență, nu neg acest faptul, știți cum doamna Maia Sandu... ea nu acuzat jurnalista care pune această întrebare...	<i>O jurnalistă mai experimentată decât mine, recunosc, i-a pus această întrebare doamnei președinte Maia Sandu și domnia-sa n-a acuzat-o că adresează astfel de întrebări...</i>	Stilistică: exprimare confuză, prolixă.
Exclusiv TV	Moldova live moderator	08.06.23, 18.43; min. 27:59	Și credeți-mă că toți jurnaliștii au asemenea întrebare.	<i>Și, credeți-mă, toți jurnaliștii au astfel de întrebări.</i>	Morfologie: omitere nejustificată a articolului hotărât.
Exclusiv TV	Moldova live moderator	08.06.23, 18.43; min. 29:56	Despre tariful totuși vreau să vă întreb.	<i>Vreau să vă întreb totuși despre tarif.</i>	Sintaxă: topică străină.
Exclusiv TV	Moldova live moderator	08.06.23, 18.43; min. 31:37	Nu aveți o întrebare cât de corectă a fost acest proces de procurare a gazelor, asigurarea securității energetice?	<i>Nu vă puneți întrebări despre cât de corect a fost acest proces de procurare a gazelor, de asigurare a securității energetice?</i>	Sintaxă: acord greșit al predicatului; Morfosintaxă: omitere nejustificată a prepoziției <i>de</i> , care schimbă raportul sintactic din cadrul enunțului.
Exclusiv TV	Moldova live moderator	08.06.23, 18.43; min. 35:59	Cam da, am avut. De asta și mă bazez pentru... se discută despre faptul cât de corect a fost secretizarea acestor contracte?	<i>Da, presupun, am avut. De asta și mă bazez pe..., căci se discută despre cât de corectă a fost secretizarea acestor contracte?</i>	Sintaxă: acord greșit al predicatului; Stilistică: exprimare confuză.
Exclusiv TV	Moldova live moderator	08.06.23, 18.43; min. 36:09	Asta nu doar întrebarea mea sau lui Usatâi sau cuiva.	<i>Aceasta nu este doar întrebarea mea, a lui Usatâi sau a altcuiva.</i>	Calc de structură din limba rusă.
Exclusiv TV	Moldova live moderator	08.06.23, 18.43; min. 36:15	S-a pornit niște discuții și inclusiv chiar și domnul Slusari, dar și unii expert susțin că, de fapt, dacă avem Energocom care se ocupă cu toate procese de cumpărare a gazelor naturale, cumva Moldovagaz nu prea avem nevoie de această structură , mai ales că poate fi și un instrument de influență...	<i>S-au început niște discuții; domnul Slusari, precum și unii experți susțin că, de fapt, dacă avem Energocomul, care se ocupă de toate procesele de cumpărare a gazelor naturale, cumva nu prea avem nevoie de Moldovagaz, mai ales că poate fi și un instrument de influență...</i>	Sintaxă: anacolut; Stilistică: pleonasm, exprimare confuză; Morfologie: omitere nejustificată a articolului hotărât.
Exclusiv TV	Moldova live moderator	08.06.23, 18.43; min. 37:35	Eu am în vedere despre faptul că noi am fost, cumva, asta subiectul care tot vreau să discut cu dvs., am luat anumite obligațiuni de a face acest audit extern, el totuși a venit, dar cu mică întârziere, și vreau să știu	<i>Un subiect pe care vreau să-l abordez cu dvs. este faptul că noi, având anumite obligațiuni de a realiza acest audit extern, care s-a produs, totuși, cu o mică întârziere, discutăm anumite reglementări în relația cu</i>	Calc de structură din limba rusă; Stilistică: exprimare prolixă, confuză.

			despre, dacă se discută anumite reglementări de relații cu Gazpromul, în condițiile în care avem acest raport și trebu să reglementăm cumva această datorie.	<i>Gazpromul, în condițiile în care există această relație și este necesar a gestiona datoria vizată.</i>	
Exclusiv TV	<i>Moldova live moderator</i>	08.06.23, 18.43; min. 38:58	Dar reglementarea datoriei, totuși, întrebarea mea asta a vizat.	<i>Dar întrebarea mea era despre gestionarea datoriei, totuși.</i>	Sintaxă: anacolut.
Exclusiv TV	<i>Moldova live moderator</i>	08.06.23, 18.43; min. 39:04	Reglementarea datoriei despre care a fost făcut acest audit extern, cum dvs. vedeți aceasta?	<i>Cum priviți dvs. gestionarea datoriei, care prevedea acest audit extern?</i>	Calc de structură din limba rusă.
Exclusiv TV	<i>Moldova live moderator</i>	08.06.23, 18.43; min. 39:41	Nu mai suntem atât de vulnerabili față de Gazprom cât de am fost anul trecut...	<i>Nu mai suntem atât de vulnerabili față de Gazprom precum am fost anul trecut...</i>	Morfosintaxă: corelare defectuoasă.
Exclusiv TV	<i>Moldova live moderator</i>	08.06.23, 18.43; min. 39:49	Da, asta noi știm cu siguranță foarte bine.	<i>Da, asta noi știm foarte bine.</i>	Stilistică: pleonasm.
Exclusiv TV	<i>Moldova live moderator</i>	08.06.23, 18.43; min. 49:24	Un alt subiect, interzicerea Partidului Șor cumva este legat și de activitatea celor două instituții; interzicerea Partidului Șor Curtea Constituțională ar urma să se expună sau cel puțin să continue ședința în data de 12 iunie....	<i>Un alt subiect: interzicerea Partidului Șor este cumva legată și de activitatea celor două instituții? Curtea Constituțională ar urma să se pronunțe sau cel puțin să continue ședința pe data de 12 iunie....</i>	Sintaxă: acord greșit al predicatului nominal; Stilistică: exprimare prolixă, confuză.
Exclusiv TV	<i>Moldova live moderator</i>	08.06.23, 18.43; min. 49:37	În opinia dvs., în cazul în care va fi luată decizia de a scoate în afara legii a Partidului Șor mandatele deputaților din această fracțiune ce vor fi cu ele?	<i>În opinia dvs., în cazul în care va fi luată decizia de a scoate în afara legii Partidul Șor, ce se va întâmpla cu mandatele deputaților din această fracțiune?</i>	Sintaxă: anacolut (subiect inutil)
Exclusiv TV	<i>Moldova live moderator</i>	08.06.23, 18.43; min. 50:47	Se discută aceste necesități de a modifica legislația?	<i>Se discută necesitatea de a modifica legislația?</i>	Morfologie: irelevanța formei de plural a substantivului <i>necesitate</i> (calc lingvistic)
Exclusiv TV	<i>Moldova live moderator</i>	08.06.23, 18.43; min. 51:55	Dacă va fi interzis partid , bașcanul ales, doamna Guțul, poate să rămână în funcție, în opinia dvs.?	<i>Dacă va fi interzis partidul, bașcanul ales, doamna Guțul, poate să rămână în funcție, în opinia dvs.?</i>	Morfologie: omitere eronată a articolului hotărât la substantiivul în funcție de subiect.
Exclusiv TV	<i>Moldova live moderator</i>	08.06.23, 18.43; min. 57:21	Dar credeți că este o problemă pentru PAS că nu a fost acolo candidat, și înțelegem de ce nu a fost acolo candidat , că n-ar avea, cred, susținerea...	<i>Dar credeți că este o problemă pentru PAS că nu a avut acolo niciun candidat, și noi înțelegem de ce n-a avut, deoarece n-ar avea, cred, susținerea necesară?</i>	Calc de structură și semantic din limba rusă.
Exclusiv TV	<i>Moldova live moderator</i>	08.06.23, 18.43; min. 01:02:57	Despre ieșirea din CSI, cel puțin, procese care urmează, totuși cât	<i>Despre ieșirea din CSI: cel puțin, despre pașii care urmează făcuți. Cum</i>	Calc de structură din limba rusă.

			estimează fracțiunea PAS că acest proces se va finaliza?	estimează fracțiunea dvs. finalizarea acestui proces?	
Exclusiv TV	Moldova live moderator	08.06.23, 18.43; min. 01:02:57	Dar vor fi anumite și pierderi economice, așa, cel puțin, susțin cei din partidele de opoziția de stânga...	<i>Dar vor fi și anumite pierderi economice, așa, cel puțin, susțin cei din partidele de opoziție de stânga...</i>	Sintaxă: topică nefirească; Morfologie: utilizare superfluă a articolului hotărât.
Exclusiv TV	Moldova live moderator	08.06.23, 18.43; min. 01:11:38	Despre acest centru Patriot: nu prea timp avem...	<i>Despre acest centru Patriot: nu prea avem timp...</i>	Sintaxă: topică eronată
Exclusiv TV	Moldova live moderator	08.06.23, 18.43; min. 01:13:11	A criticat foarte dur; a fost niște replici foarte dure în privința aceluiași Andrei Spânu, dar deja în altă calitate, de secretar general al Președinției, care, cumva, în opinia domnului Pașa, a stricat, în general, ideea acestui centru.	<i>A criticat foarte aspru; au fost niște replici foarte dure în privința aceluiași Andrei Spânu, dar deja în altă calitate, de secretar general al Președinției, care, în opinia domnului Pașa, a compromis, în general, ideea acestui centru.</i>	Sintaxă: acord greșit al predicatului; Lexic: utilizare improprie a cuvântului „a stricat”. Stilistică: tautologie.
Exclusiv TV	Moldova live moderator	08.06.23, 18.43; min. 01:14:28	Și ultimă întrebare: despre activitatea Parlamentului o dată în două săptămâni. Totuși , s-a demonstrat această eficiență, această nouă modalitate de a lucra nu totuși în fiecare joi , dar câte două zile o dată pe două săptămâni?	<i>Și o ultimă întrebare: despre activitatea Parlamentului o dată în două săptămâni. Am vrea să știm: a fost demonstrată eficiența noii modalități de a lucra câte două zile o dată la două săptămâni, și nu în fiecare joi?</i>	Morfologie: omiterea articolului hotărât la adjectivul antepus (<i>ultimă</i>); Stilistică: tautologie; Calc de structură din limba rusă.
Exclusiv TV	Față în față cu reporterul moderator	06.06.23, 16.00; min. 44:12	Hrana culturilor crescută în sistem ecologic e compostul organic, materia primă fiind deșeurile organice de la fermele de păsări, de vaci sau de porci, dar și resturile vegetale.	<i>Hrana culturilor crescută în sistem ecologic e compostul organic, materia primă fiind deșeurile organice de la fermele de păsări, de vaci sau de porci, precum și resturile vegetale.</i>	Morfosintaxă: utilizare eronată a conjuncției <i>dar și</i> , care are, în general, valoare adversativă, și nu copulativă.
Exclusiv TV	Față în față cu reporterul moderator	06.06.23, 16.00; min. 45:26	De ce avem atât de puțini producători agricoli care cresc culturi ecologice, care sunt beneficiile produselor eco atât pentru mediu, dar și pentru sănătate.	<i>De ce avem atât de puțini producători agricoli care cresc culturi ecologice; care sunt beneficiile produselor eco atât pentru mediu, cât și pentru sănătate.</i>	Morfosintaxă: utilizare greșită a elementului corelativ din structura <i>atât...cât și</i> .
Exclusiv TV	Față în față cu reporterul moderator	06.06.23, 16.00; min. 48:44	Cam ce procent dintre plantațiile pe care le avem noi în Republica Moldova sunt crescute în sistem ecologic?	<i>Cam ce procent din plantațiile pe care le avem noi în Republica Moldova sunt crescute în sistem ecologic?</i>	Morfologie: utilizare eronată a prepoziției <i>dintre</i> .
Exclusiv TV	Față în față cu reporterul moderator	06.06.23, 16.00; min. 50:36	Mai mult e vorba de cereale, după câte am înțeles...	<i>Mai mult e vorba de cereale, din câte am înțeles...</i>	Calc de structură din limba rusă.
Exclusiv TV	Față în față cu reporterul moderator	06.06.23, 16.00; min. 50:56	Dumneavoastră cum ați nimerit în agricultură în timp ce aveți o altă specialitate , știu eu?	<i>Dumneavoastră cum v-ați pomenit în agricultură având o altă specialitate?</i>	Calc semantic și de structură din limba rusă.

Exclusiv TV	<i>Față în față cu reporterul moderator</i>	06.06.23, 16.00; min. 53:15	... de ceva ani sunteți o pasionată a agriculturii ecologice. Cum s-a întâmplat la dumneavoastră?	... de ceva ani sunteți o pasionată a agriculturii ecologice. Cum s-a întâmplat în cazul dumneavoastră?	Calc de structură din limba rusă.
Exclusiv TV	<i>Față în față cu reporterul moderator</i>	06.06.23, 16.00; min. 59:42	De ce în alte părți lumea este cu mult mai cointereseată de agricultura ecologică...	De ce în alte părți lumea este cu mult mai interesată de agricultura ecologică...	Lexic: utilizare improprie a cuvântului „cointereseată” (confuzie paronimică)
Exclusiv TV	<i>Față în față cu reporterul moderator</i>	06.06.23, 17.00; min. 14:08	... știm că la moldovenii noștri nu le prea place să prăsească...	... știm că moldovenilor noștri nu le prea place să prăsească...	Stilistică: utilizarea unei forme analitice a cazului genitiv în locul celei sintetice, considerate standard.
Exclusiv TV	<i>Față în față cu reporterul moderator</i>	06.06.23, 16.00; min. 14:27	... acest compost, am înțeles eu, că anume e foarte important că inhibează creșterea buruienilor.	... acest compost, am înțeles eu, e foarte important, deoarece inhibă creșterea buruienilor.	Morfologie: conjugare eronată a verbului „a inhiba” la pers. a III-a, sg.; Stilistică: exprimare prolixă.
Exclusiv TV	<i>Față în față cu reporterul moderator</i>	06.06.23, 16.00; min. 33:16	Este vorba de Ana Bradu, afacerea căreia s-a născut din dorința de a ajuta oamenii să respire aer curat...	Este vorba de Ana Bradu, a cărei afacere s-a născut din dorința de a ajuta oamenii să respire aer curat...	Calc de structură din limba rusă.
Exclusiv TV	<i>Față în față cu reporterul moderator</i>	06.06.23, 16.00; min. 41:00	... fie o putem adăuga în lada de compost, sau în groapa de compost, unde va continua procesul de fermentare.	... fie o putem adăuga în lada de compost, fie în groapa de compost, unde va continua procesul de fermentare.	Morfologie: utilizare greșită a conjuncțiilor perechi.
Exclusiv TV	<i>Față în față cu reporterul moderator</i>	06.06.23, 16.00; min. 41:14	... credeți dvs. că o astfel de compostare a deșeurilor menajere de acasă, de la bucătărie salvează cumva mediul, sănătatea și, totodată, deci, ajunge acest compost în grădină și mâncăm sănătos?	... credeți dvs. că o astfel de compostare a deșeurilor menajere de acasă, din bucătărie salvează cumva mediul, sănătatea?	Fonetică: accentuare greșită; Stilistică: exprimare prolixă.
Exclusiv TV	<i>Față în față cu reporterul moderator</i>	06.06.23, 16.00; min. 44:43	Domnule Micu, dvs. faceți agricultură ecologică de doișpe ani?	Domnule Micu, dvs. faceți agricultură ecologică de doisprezece ani?	Stilistică: utilizarea formei neîngrijite în context standard.

Prin scrisoarea din 14 iulie 2023, furnizorul de servicii media „Exclusiv Media” SRL s-a expus pe marginea raportului de monitorizare, menționând următoarele: „Dat fiind faptul că „Exclusiv TV” nu a fost menționat nici în Decizia nr. 153 din 19 mai 2023, nici în procesul verbal al ședinței din 19 mai 2023, nu am știut despre monitorizarea planificată. Suplimentar, nu am fost anunțați despre obligativitatea de a prezenta înregistrările video pentru perioada menționată”.

În acest context, este de menționat că, la moment, posibilitățile tehnice a CA ne permit să stocăm înregistrările pe serverul CA, și nu este necesar să le solicităm întotdeauna de la furnizorii de servicii media.

Este de menționat că serviciile media audiovizuale supuse controlului au fost selectate potrivit datelor prezentate de măsurătorul de audiență.

Prin urmare sunt relevante prevederile art.19 alin.(2) din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova: „Furnizorii de servicii media asigură respectarea normelor ortografice, ortoepice, morfologice și sintactice ale limbii române și ale celorlalte limbi de difuzare în cadrul programelor audiovizuale”.

FIȘĂ DE MONITORIZARE
al serviciului media audiovizual de televiziune „Canal 5”
la capitolul protejarea patrimoniului lingvistic și cultural-național – art. 19 alin. (2) din Codul serviciilor media audiovizuale

În scopul verificării modului de respectare a prevederilor legale în acest sens de către furnizorii de servicii media aflați în jurisdicția Republicii Moldova, CA a stabilit în Planul de acțiuni pentru anul 2023 monitorizarea serviciilor de programe ale furnizorilor de servicii media audiovizuale la capitolul *protejarea patrimoniului lingvistic și cultural-național*.

Rezultatele monitorizării au atestat următoarele:

Serviciul de televiziune	Program audiovizual, sursa greșelii	Data, ora	Greșeala	Forma corectă	Explicația greșelii
Canal 5	Telemagazin moderator	07.06.23, ora 07:00, min. 00:18	Personalități, într-adevăr, care au adus un aport deosebit...	<i>Personalități, într-adevăr, care au contribuit în mod deosebit...</i>	Stilistică: pleonasm
Canal 5	Telemagazin moderator	07.06.23, ora 07:00, min. 10:20	Important e că vă doriți și că vă place și mare-mare baftă să aveți!	<i>Important e că vă doriți și că vă place. Mult succes să aveți!</i>	Stilistică: lexic marcat stilistic (argou) în exprimarea standard
Canal 5	Telemagazin moderator	07.06.23, ora 07:00, min. 10:27	... dacă e să vorbim mai mult despre aces curs și despre cursanții , ce categorie de vârstă, adică câți ani au participanții la cursuri?	<i>... dacă e să vorbim mai mult despre aces curs și despre cursanți, ce vârstă au participanții la ele?</i>	Morfologie: utilizare superfluă a articolului hotărât; Stilistică: exprimare prolixă.
Canal 5	Telemagazin moderator	07.06.23, ora 07:00, min. 12:10	Și îi ajutați pe fiecare după asta să vadă, în funcție de telefonul pe care-l are, să se descurce mai ușor?	<i>Și îl ajutați pe fiecare după asta să vadă, în funcție de telefonul pe care-l are, să se descurce mai ușor?</i>	Sintaxă: acord greșit al complementului direct reluat.
Canal 5	Telemagazin moderator	07.06.23, ora 07:00, min. 12:48	Și apoi practica bate gramatica la acest capitol, adică trebuie mult să stați, să cauți...	<i>Și apoi practica bate gramatica la acest capitol, adică trebuie mult să stați, să căutați...</i>	Sintaxă: neconcordanța persoanei la propozițiile omogene.
Canal 5	Telemagazin moderator	07.06.23, ora 07:00, min. 15:14	Noi vă mulțumim tare mult pentru prezență în această emisiune, dar și pentru exemplul dumneavoastră...	<i>Noi vă mulțumim foarte mult pentru prezență în această emisiune, precum și pentru exemplul dumneavoastră...</i>	Morfosintaxă: utilizare eronată a conjuncției <i>dar și</i> , care are, în general, valoare adversativă, și nu copulativă. Stilistică: adjectivul „tare” formează superlativul popular.

Canal 5	Telemagazin moderator	07.06.23, ora 07:00, min. 21:58	Se pune chiar și problema asta: cine mint mai mult : bărbații sau femeile...?	<i>Se pune chiar și problema asta: cine minte mai mult: bărbații sau femeile...?</i>	Sintaxă: acord greșit al predicatului cu subiectul.
Canal 5	Telemagazin moderator	07.06.23, ora 07:00, min. 22:47	Interesante momentele astea și iarăși revenim la ceea ce spuneam că minciuna, oricum, are picioare scurte...	<i>Interesante sunt aceste aspecte, dar revenim la ceea ce spuneam: că minciuna, oricum, are picioare scurte...</i>	Calc semantic din limba rusă (cuvântul „moment” are, în limba română, doar sens temporal); Stilistică: pleonasm
Canal 5	Telemagazin moderator	07.06.23, ora 07:00, min. 22:53	... și, oricât de mult nu am încerca să acoperim anumite momente , la o etapă dată , totuși..., vorba aia din popor, „adevărul iese la suprafață ca grăsimea...”	<i>... și, oricât de mult am încerca să acoperim anumite lucruri, odată și odată, totuși..., vorba aia din popor, „adevărul iese la suprafață ca grăsimea...”</i>	Calc semantic și de structură din limba rusă.
Canal 5	Telemagazin moderator	07.06.23, ora 07:00, min. 25:19	... iarăși revenind la acea persoană care minte...	<i>... revenind la acea persoană care minte...</i>	Stilistică: pleonasm.
Canal 5	Telemagazin moderator	07.06.23, ora 07:00, min. 29:35	Pe lângă faptul că arată într-un mare fel , vestea bună e că acestea pot fi luate în rate...	<i>Pe lângă faptul că arată foarte bine, vestea bună e că acestea pot fi luate în rate...</i>	Stilistică: exprimare confuză.
Canal 5	Telemagazin moderator	07.06.23, ora 07:00, min. 30:42	... două ceasuri: fie bărbătesc , fie cel pentru dame	<i>... două ceasuri: fie pentru bărbați, fie cel pentru dame</i>	Calc de structură din limba rusă.
Canal 5	Telemagazin moderator	07.06.23, ora 07:00, min. 31:01	Vreau să vă arăt în imagini să-l vedeți pe cel bărbătesc...	<i>Vreau să vi-l arăt în imagini pe cel pentru bărbați...</i>	Calc de structură din limba rusă.
Canal 5	Telemagazin moderator	07.06.23, ora 07:00, min. 31:23	... el este placat cu aur și însăși chiar și șuruburile, pentru că dacă să ne uităm un pic mai detaliat , are câteva șuruburi.	<i>... el este placat în totalitate cu aur, chiar și șuruburile, pentru că, dacă am privi mai atent, am vedea câteva șuruburi.</i>	Morfologie: utilizare greșită a adjectivului pronominal de întărire (<i>însăși</i>); Stilistică: pleonasm; exprimare confuză.
Canal 5	Telemagazin moderator	07.06.23, ora 07:00, min. 32:39	... devine chiar absolut urâtă se face , ca să-i zicem așa...	<i>... devine chiar dizgrațioasă, ca să-i zicem așa...</i>	Stilistică: pleonasm; exprimare nerelevantă
Canal 5	Telemagazin moderator	07.06.23, ora 07:00, min. 34:38	...și însăși ceasul este confecționat din oțel chirurgical, care este absolut hipoalergenic...	<i>...și însuși ceasul este confecționat din oțel chirurgical, fiind hipoalergenic...</i>	Morfologie: utilizare greșită a adjectivului pronominal de întărire; adjectivul <i>hipoalergenic</i> nu formează grade de comparație.
Canal 5	Telemagazin moderator	07.06.23, ora 07:00, min. 34:56	Fie că vorbim despre ceasul bărbătesc , fie că vorbim despre cel femeiesc ,	<i>Fie că vorbim despre ceasul pentru bărbați, fie că despre cel pentru dame...</i>	Calc de structură din limba rusă.

			apropo, sau cel pentru dame, cum i se mai spune...		
Canal 5	Telemagazin moderator	07.06.23, ora 07:00, min. 35:05	Ăsta-i cu 401 de cristale Swarovski; vă imaginați câtă muncă...	Ăsta-i cu 401 cristale Swarovski; vă imaginați câtă muncă...	Morfologie: omiterea prepoziției <i>de</i> în structurile cu numerale de la 1 la 19 și compusele acestora.
Canal 5	Telemagazin moderator	07.06.23, ora 07:00, min. 35:12	Toate aceste cristale sunt încrustate atât în interior, atât în brățară, atât pe circumferința acestuia, deci sînt peste tot.	Toate aceste cristale sunt încrustate atât în interior, cât și pe brățară, și pe circumferința acestuia, deci sunt peste tot.	Morfologie: utilizare greșită a conjuncțiilor corelative.
Canal 5	Telemagazin moderator	07.06.23, ora 07:00, min. 35:36	... dar sînt femeii care și în viața de zi cu zi iubesc eleganța și opulența ...	... dar sunt femeii cărora și în viața de zi cu zi le place eleganța și opulența ...	Calc semantic din limba rusă.
Canal 5	Telemagazin burtieră	07.06.23, ora 07:00, min. 36:24	Ceas femeiesc placat cu aur	Ceas de damă placat cu aur	Calc de structură din limba rusă.
Canal 5	Telemagazin moderator	07.06.23, ora 07:00, min. 36:40	Este un ceas de o calitate elvețiană	Este un ceas de calitate elvețiană	Morfologie: utilizare superfluă a articolului nehotărât.
Canal 5	Telemagazin moderator	07.06.23, ora 07:00, min. 36:46	... nu doar înfrumusețează mîna, dar vă ajută să fiți organizați, să fiți punctuali...	... nu doar înfrumusețează mîna, dar și vă ajută să fiți organizați, să fiți punctuali...	Morfologie: utilizare incompletă a perechii corelative
Canal 5	Telemagazin moderator	07.06.23, ora 07:00, min. 37:09	...și care dau o notă de eleganță stilului vostru, atunci e doar un plus la imaginea voastră .	...și care dau o notă de eleganță stilului vostru, atunci e doar un avantaj pentru imaginea voastră .	Calc semantic și de structură din limba rusă.
Canal 5	Telemagazin moderator	07.06.23, ora 07:00, min. 37:19	Da fiecare cu a lui azi...	Da fiecare cu ale lui azi...	Morfosintaxă: acord greșit al articolului posesiv/genitival.
Canal 5	Telemagazin moderator	07.06.23, ora 07:00, min. 37:33	... la fel se întâmplă și în cazul placajului negru, el tot este un placaj cu tehnologie IGP, același placaj rezistent și durabil în timp.	... la fel se întâmplă și în cazul placajului negru, care, de asemenea, posedă tehnologie IGP, același placaj rezistent în timp.	Calc de structură din limba rusă; Stilistică: tautologie, pleonasm.
Canal 5	Telemagazin moderator	07.06.23, ora 07:00, min. 38:14	Este un ceas pe care puteți să-l purtați zilnic pe mână indiferent de ce nu am vorbi noi...	Este un ceas pe care puteți să-l purtați zilnic pe mână indiferent de ce am spune noi...	Calc de structură din limba rusă.
Canal 5	Telemagazin moderator	07.06.23, ora 07:00, min. 40:12	... acum, cu acest ceas, aveți ocazia... și uite forma asta octogonală a sa să știți că, din câte m-am documentat și eu, este folosită la ceasurile de top...	... acum, cu acest ceas, aveți ocazia să străluciți. Și, uite, forma asta octogonală a sa este folosită la ceasurile de top, din câte m-am documentat și eu ...	Sintaxă: anacolut.

Canal 5	Telemagazin moderator	08.06.23, ora 12:00, min. 03:29	Și important, bănuiesc, să facem un consult..., o consultație la medic, care... să ne prescrie, nu știu, anumite teste, analize....	<i>Și important, bănuiesc, este să facem o vizită la medic, care... să ne prescrie, nu știu, anumite teste, analize....</i>	Calc semantic și de structură din limba rusă.
Canal 5	Telemagazin moderator	08.06.23, ora 12:00, min. 07:07	Și revenim din nou iar nu vă informați de pe internet sau, nu știu, de la vecină	<i>Și revenim cu sfatul să nu vă informați de pe internet sau, nu știu, de la vreo vecină</i>	Stilistică: pleonasm.
Canal 5	Telemagazin moderator	08.06.23, ora 12:00, min. 09:38	... citind așa un grup de mămici pe internet...	<i>... citind conversația unui grup de mămici pe internet...</i>	Stilistică: exprimare confuză.
Canal 5	Telemagazin moderator	08.06.23, ora 12:00, min. 11:57	... iar Statele Unite a fost de fiecare dată lider în clasament.	<i>... iar Statele Unite au fost de fiecare dată lidere în clasament.</i>	Sintaxă: acord greșit al predicatului cu subiectul.
Canal 5	Telemagazin reporter	08.06.23, ora 12:00, min. 12:18	Cu peste două mii de cadre didactice și circa douăzeci și unu de mii de actuali studenți	<i>Cu peste două mii de cadre didactice și circa douăzeci și una de mii de actuali studenți</i>	Morfosintaxă: acord greșit al numeralului cu substantivul <i>mii</i> .
Canal 5	Telemagazin reporter	08.06.23, ora 12:00, min. 13:52	Administrația e în căutarea celor mai ilustre minți .	<i>Administrația e în căutarea minților ilustre.</i>	Morfologie: adjectivul <i>ilustru</i> nu formează grade de comparație.
Canal 5	Telemagazin reporter	08.06.23, ora 12:00, min. 15:13	Rezumând, în top 20 a celor mai bune universități din lume	<i>Rezumând, în top 20 al celor mai bune universități din lume</i>	Morfosintaxă: acord greșit al articolului posesiv.
Canal 5	Telemagazin moderator	08.06.23, ora 12:00, min. 15:50	Am invitat astăzi directorul interimar al instituției...	<i>L-am invitat astăzi pe directorul interimar al instituției...</i>	Morfosintaxă: nereluarea pronumelui în cazul complementului direct.
Canal 5	Telemagazin moderator	08.06.23, ora 12:00, min. 20:36	... cu toate că la foarte multe concursuri internaționale vinificatorii noștri, și nu doar cei mari, dar și mici , au dat dovadă de o calitate a vinului care a fost și medaliată ...	<i>... cu toate că la foarte multe concursuri internaționale vinificatorii noștri, și nu doar cei mari, dar și cei mici, au dat dovadă de o calitate a vinului care a fost și medaliată...</i>	Morfosintaxă: omiterea nejustificată a articolului demonstrativ.
Canal 5	Telemagazin moderator	08.06.23, ora 12:00, min. 23:25	Bucură acest lucru, pentru că ultima perioadă tot auzim despre o reorientare a pieței și nu doar a vinurilor, dar și fructe și multe altele...	<i>Bucură acest lucru, pentru că în ultima perioadă tot auzim despre o reorientare a pieței nu doar a vinurilor, dar și a fructelor și despre multe altele...</i>	Morfosintaxă: omitere nejustificată a prepoziției <i>în</i> , care modifică raportul sintactic; neconcordanța cazurilor; omitere eronată a prepoziției <i>despre</i> , care schimbă funcția sintactică.
Canal 5	Telemagazin moderator	08.06.23, ora 12:00, min. 23:33	... ceea ce, în unele țări, nu le dăm nume, sunt interzise sau, poate, neacceptate, altele țări ne acceptă cu brațele deschise.	<i>... dacă, în unele țări, nu le numim aici, sunt interzise sau, poate, neacceptate, în alte țări ne acceptă cu brațele deschise.</i>	Sintaxă: anacolut (subiect inutil).

Canal 5	Telemagazin moderator	08.06.23, ora 12:00, min. 29:58	Sânt cumva pe două fețe, bilaterale , da: pe partea asta așa plușată, care-ți dă acea senzație de catifea atunci când o atingi și pe cealaltă parte e o imitație de blănițe albe...	<i>Sunt</i> cumva <i>două fețe: o parte așa plușată, care-ți dă acea senzație de catifea atunci când o atingi, și cealaltă parte, care e o imitație de blănițe albe...</i>	Stilistică: exprimare confuză.
Canal 5	Telemagazin moderator	08.06.23, ora 12:00, min. 30:26	... iar cealaltă nuanță e de un gri mai închis așa a culoare...	... iar <i>cealaltă nuanță e de un gri mai închis...</i>	Stilistică: exprimare confuză.
Canal 5	Telemagazin moderator	08.06.23, ora 12:00, min. 30:47	... și le aveți mereu la îndemână atunci când citiți o carte sau priviți televizorul și vă amenajați așa un mic și confortabil colțișor, dar culcuș vroiam să zic...	... și le aveți mereu la îndemână atunci când citiți o carte sau <i>priviți la televizor</i> și vă amenajați așa un mic și confortabil colțișor, dar culcuș <i>voiam să zic...</i>	Calc de structură din limba rusă; Morfologie: forma eronată a verbului <i>a voi</i> .
Canal 5	Telemagazin moderator	08.06.23, ora 12:00, min. 38:22	... pentru că așa sunt bufnițele estea : expresive, cu anumite momente care dezvoltă creativitatea.	... pentru că așa sunt bufnițele <i>astea</i> : expresive, <i>cu anumite aspecte care dezvoltă</i> creativitatea.	Calc semantic din limba rusă (cuvântul <i>moment</i> are, în limba română, doar sens temporal)
Canal 5	Telemagazin moderator	08.06.23, ora 12:00, min. 50:40	... că e și asta un decor...	<i>... că e și acesta un decor...</i>	Morfosintaxă: acord greșit al predicatului nominal cu subiectul.
Canal 5	Telemagazin moderator	12.06.23, ora 12:00, min. 04:47	... pentru că atunci când..., de exemplu, eu cu fetițele mele le permiteam să-și ia o rochiță de prințesă, chiar dacă era o zi ploioasă, știind că merg la grădiniță, și mai bine și-o ia acum și-și îndeplinește această poftă...	... <i>pentru că atunci când..., de exemplu, eu le permiteam fetițelor mele să-și ia rochițe de prințesă, în drum spre grădiniță, chiar dacă era o zi ploioasă, îmi ziceam că e mai bine să și le ia acum și să-și îndeplinească acest capriciu....</i>	Sintaxă, stilistică: anacolut; exprimare, prolixă, confuză.
Canal 5	Telemagazin moderator	12.06.23, ora 12:00, min. 08:14	... când nu funcționează nimic, adică, chiar nimic nu putem să le convingem și atunci, din câte am înțeles, e foarte bine să vorbim ca și cu un adult cu copiii noștri și să-i argumentăm, uite de ce e bine să-ți iei geaca...	... când nu funcționează nimic, adică, <i>chiar nimic, nu putem să-i convingem, atunci, din câte am înțeles, e foarte bine să le vorbim copiilor noștri ca adulților și să le aducem argumente: uite de ce e bine să-ți iei geaca...</i>	Sintaxă, stilistică: anacolut; exprimare confuză, prolixă.
Canal 5	Telemagazin reporter	12.06.23, ora 12:00, min. 12:30	Dar mai este cofondator și copreședinte al altor proiecte ce țin de inovație.	<i>Dar mai este cofondator și copreședinte al altor proiecte ce țin de inovație.</i>	Sintaxă: acord greșit al predicatului cu subiectul.
Canal 5	Telemagazin moderator	12.06.23, ora 12:00, min. 23:13	... sunt convins că vom avea astfel de sisteme în Republica Moldova și vom evalua.	... sunt convins că vom avea astfel de sisteme în Republica Moldova și <i>vom evalua.</i>	Lexic: confuzie paronimică.

Canal 5	Telemagazin moderator	12.06.23, ora 12:00, min. 23:16	Pe această cale, eu vă autoreinvit, ca să discutăm, pentru că m-ar interesa, la un moment dat, să discutăm și despre anvelopele care sunt uzate și importate în Republica Moldova...	<i>Pe această cale eu vă invit din nou să discutăm, pentru că m-ar interesa să vorbim și despre anvelopele uzate și importate în Republica Moldova...</i>	Lexic: cuvântul <i>autoreinvit</i> nu este atestat în dicționar; Stilistică: tautologie, exprimare prolixă.
Canal 5	Telemagazin moderator	12.06.23, ora 12:00, min. 30:49	De ce sunt două în unu, pentru că chiar sunt două plapume și e una mai grosuță...	<i>De ce sunt două în unu, pentru că chiar sunt două plăpumi și e una mai grosuță,...</i>	Morfologie: formă greșită de plural a substantivului.
Canal 5	Telemagazin burtieră	12.06.23, ora 12:00, min. 30:01	700 lei reducere. Mărime – 140/200 cm	<i>700 de lei reducere. Mărime – 140/200 cm</i>	Morfologie: prepoziția <i>de</i> leagă numeralul de la douăzeci în sus și compusele acestuia de substantiv atât în exprimarea orală, cât și în cea scrisă.
Canal 5	Telemagazin moderator	12.06.23, ora 12:00, min. 32:53	... adică, sunt două plapume capsate într-una.	<i>... adică, sunt două plăpumi capsate într-una.</i>	Morfologie: formă greșită de plural a substantivului.
Canal 5	Telemagazin moderator	12.06.23, ora 12:00, min. 38:58	Se amplifică aceste probleme datorită faptului că aerul din încăpere este absolut incompatibil cu sănătatea, cum ar veni.	<i>Se amplifică aceste probleme din cauza faptului că aerul din încăpere este absolut incompatibil cu sănătatea, cum ar veni.</i>	Morfologie: utilizare eronată a prepoziției <i>datorită</i> .
Canal 5	Telemagazin moderator	12.06.23, ora 12:00, min. 39:07	Da, pentru că aerisim noi la un moment dat, afară și ne gândim că, măi, era bine să aerisim de afară, a mai venit umiditate , da am un sistem în casă performant, care de ventilare, care-mi oferă, am grilaje și nu mai știu...	<i>Da, pentru că noi aerisim camera de afară și ne gândim că, măi, ar fi bine să aerisim și să avem umiditate; dar avem un sistem performant în casă, de ventilare, care ne oferă confort...</i>	Sintaxă, stilistică: anacolut, exprimare prolixă, confuză.
Canal 5	Telemagazin moderator	12.06.23, ora 12:00, min. 39:53	... ceea ce am enunțat un pic mai devreme, probleme de sănătate, de ordin respiratoric...	<i>... ceea ce am enunțat un pic mai devreme, probleme de sănătate, de ordin respirator...</i>	Morfologie: formă greșită a adjectivului.
Canal 5	Telemagazin moderator	12.06.23, ora 12:00, min. 41:24	Și mai mult decât atât, ceea ce-mi place, e un umidificator care nu va genera condensat , adică acea apă, acei vapori de apă, care sunt, respectiv, aruncați în aer...	<i>Și mai mult decât atât, ceea ce-mi place, e un umidificator care nu va genera condensat, adică vapori de apă care sunt răspândiți în aer...</i>	Stilistică: exprimare prolixă.
Canal 5	Telemagazin moderator	12.06.23, ora 12:00, min. 42:57	... și ulterior acea ceață emanată va fi decât ceață curată, respectiv, din apa care o puneți.	<i>... și ulterior ceața emanată va fi curată, din apa pe care o utilizați pentru aceasta.</i>	Stilistică: cacofonie; exprimare confuză.
Canal 5	Telemagazin moderator	12.06.23, ora 12:00, min. 44:48	E o motivație mare, atunci când vorbim despre cifre și fiecare din noi ne gândim la o etapă anumită...	<i>E o motivație mare, atunci când vorbim despre cifre și fiecare din noi se gândește la o etapă anumită...</i>	Sintaxă: acord greșit al predicatului cu subiectul.

Canal 5	Telemagazin moderator	12.06.23, ora 12:00, min. 52:49	Tot interviul integral îl găsiți pe Youtube Telemagazin Moldova...	Interviul integral îl găsiți pe Youtube Telemagazin Moldova...	Stilistică: pleonasm.
---------	--------------------------	---------------------------------------	---	---	-----------------------

Prin urmare sunt relevante prevederile art.19 alin.(2) din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova: „Furnizorii de servicii media asigură respectarea normelor ortografice, ortoepice, morfologice și sintactice ale limbii române și ale celorlalte limbi de difuzare în cadrul programelor audiovizuale”.

FIȘĂ DE MONITORIZARE
al serviciului media audiovizual de televiziune „R Live TV”
la capitolul protejarea patrimoniului lingvistic și cultural-național – art. 19 alin. (2) din Codul serviciilor media audiovizuale

În scopul verificării modului de respectare a prevederilor legale în acest sens de către furnizorii de servicii media aflați în jurisdicția Republicii Moldova, CA a stabilit în Planul de acțiuni pentru anul 2023 monitorizarea serviciilor de programe ale furnizorilor de servicii media audiovizuale la capitolul protejarea patrimoniului lingvistic și cultural-național.

Rezultatele monitorizării au atestat următoarele:

Serviciul de televiziune	Program audiovizual, sursa greșelii	Data, ora	Greșeala	Forma corectă	Explicația greșelii
R Live TV	Rezoomat moderator	06.06.2023, min. 11:48	Noi, deocamdată, avem gaz scump, pe care l-a cumpărat anterior Spănu. Respectiv, acum, că este tot sezonul estival , ar trebui să consumăm acest gaz, pentru că...	<i>Noi, deocamdată, avem gaz scump, pe care l-a cumpărat anterior Spănu. Respectiv, acum, că este sezonul estival, ar trebui să consumăm acest gaz, pentru că...</i>	Calc de structură din limba rusă.
R Live TV	Rezoomat moderator	06.06.2023, min. 19:40	Și acest lucru s-a făcut fără știrea și fără consământul autorităților de stat?	<i>Și acest lucru s-a făcut fără știrea și fără consământul autorităților?</i>	Stilistică: pleonasm.
R Live TV	Rezoomat moderator	06.06.2023, min. 24:01	De cealaltă parte, doamna președintă Sandu a fost întrebată la o emisiune televizată dacă are dubii în privința	<i>De cealaltă parte, doamna președintă Sandu a fost întrebată la o emisiune televizată dacă are dubii în privința</i>	Stilistică: pronumele de politețe <i>dumnealui, dumneaei</i> nu mai presupun un grad înalt de respect, de aceea,

			integrității domnului Spânu, dacă ar putea fi dumnealui implicat în scheme de corupție, și dumneaei a zis că nu , că are certitudinea că toate acțiunile lui A. Spânu sînt corecte și că nu există dubii de integritate în privința dumnealui .	<i>integrității domnului Spânu, dacă acesta ar putea fi implicat în scheme de corupție, și domnia-sa a zis că nu are, că este sigură: toate acțiunile lui A. Spânu sunt corecte și că nu există dubii de integritate în privința dânsului.</i>	pentru persoane oficiale, adică în context formal, se folosesc locuțiunile pronominale de politețe (<i>domnia-sa, domnia-lui</i> etc.)
R Live TV	Rezoomat moderator	06.06.2023, 01. min. 18:13	Considerați că va fi exclus în afara legii sau este avantajos și pentru PAS, și pentru ȘOR să lupte unii cu alții și să crească ambii în sondaje.	<i>Considerați că va fi scos în afara legii sau este avantajos și pentru PAS, și pentru ȘOR să lupte unii cu alții, ca să crească în sondaje.</i>	Lexic: utilizare improprie a cuvântului <i>exclus</i> ; Sintaxă: utilizarea conjuncției copulative și în locul conjuncției compuse subordonatoare <i>ca să</i> .
R Live TV	Ora de live cu Traian moderator	06.06.2023, ora 09:00, min. 19:07	Noi vă dorim succes în continuare! Vă mulțumim pentru implicarea voastră. Sunteți foarte bravo!	<i>Noi vă dorim succes în continuare! Vă mulțumim pentru implicarea voastră. Bravo! Sunteți cei mai buni!</i>	Morfologie: utilizarea interjecției <i>bravo</i> cu valoare adverbială (calc lingvistic din limba rusă).
R Live TV	Ora de live cu Traian moderator	06.06.2023, ora 09:00, min. 19:16	... suntem aici, la Muzeul Național de Istorie, unde are loc un eveniment important din punct de vedere a proiectelor de mediu...	<i>... suntem aici, la Muzeul Național de Istorie, unde are loc un eveniment important ce vizează proiecte de mediu...</i>	Stilistică: exprimare confuză; Morfologie: utilizare greșită a structurii <i>din punct de vedere+subst. în genitiv</i> . În acest caz, formula va fi: <i>din punctul de vedere al proiectelor</i> .
R Live TV	Ora de live cu Traian moderator	06.06.2023, ora 09:00, min. 19:31	Din câte știm, elevii sau tinerii vor avea posibilitatea pe viitor să studieze chiar un nou obiect de studiu ; ecologia, presupun...	<i>Din câte știm, elevii sau tinerii vor avea posibilitate să studieze pe viitor chiar o nouă disciplină; ecologia, presupun...</i>	Morfologie: utilizare superfluă a articolului hotărât; Stilistică: tautologie.
R Live TV	Ora de live cu Traian moderator	06.06.2023, ora 09:00, min. 24:13	... ce strategii trebuie să identificăm pentru a soluționa odată problemele de bază ecologice, mă refer, a Republicii Moldova?	<i>... ce strategii trebuie să identificăm pentru a soluționa problemele ecologice importante; mă refer la cele ale Republicii Moldova?</i>	Stilistică: exprimare confuză; Morfosintaxă: acord greșit al articolului posesiv.
R Live TV	Expertiză în sănătate moderator	06.06.2023, ora 19:00, min. 00:00	Conform ultimelor date ale OMS, peste 16% din totalitatea deceselor la nivel mondial sînt cauzate de boli cardiovasculare.	<i>Conform ultimelor date ale OMS, peste 16% din toate decesele la nivel mondial sunt cauzate de boli cardiovasculare.</i>	Lexic: utilizare improprie a cuvântului (confuzie paronimică).
R Live TV	Expertiză în sănătate text scris	06.06.2023, ora 19:00, min. 03:22	Spasm este contracția burscă a vasului cu îngustarea orificiului vasului sanguin	<i>Spasmul este contracția bruscă a vasului cu îngustarea orificiului vasului sanguin</i>	Morfologie: omitere greșită a articolului hotărât la substantivul în funcție de subiect; Ortografie: scriere greșită a adjectivului.
R Live TV	Expertiză în sănătate moderator	06.06.2023, ora 19:00, min. 03:48	Dar ca o persoană să fie afectată de infarct miocardic inima, cordul acestuia trebuie să fie afectat	<i>Dar ca o persoană să suporte un infarct miocardic inima acesteia este afectată în prealabil sau există o</i>	Sintaxă: acord greșit al predicatului cu subiectul. Stilistică: exprimare prolixă, confuză.

			prealabil sau să fie o patologie cardiacă de fond sau orice cord sănătos poate să fie afectat de infarct miocardic?	<i>patologie cardiacă de fond? Sau, poate, orice inimă sănătoasă poate suporta un infarct miocardic?</i>	
R Live TV	<i>Expertiză în sănătate</i> Moderator text scris	06.06.2023, ora 19:00, min. 04:21	Embol este un cheag de sânge, celulă grasă sau un corp străin care blochează fluxul de sânge a unui vas sanguin	<i>Embolul este un cheag de sânge, o celulă grasă sau un corp străin, care blochează fluxul de sânge al unui vas sanguin.</i>	Morfosintaxă: omitere greșită a articolului hotărât la substantivul în funcție de subiect; Omitere nejustificată a articolului nehotărât în cadrul coordonării părților omogene; Acord greșit al articolului posesiv/genitival.
R Live TV	<i>Expertiză în sănătate</i> moderator	06.06.2023, ora 19:00, min. 05:48	Care este rolul statinelor și putem vorbi că acestea au o eficacitate înaltă?	<i>Care este rolul statinelor? Putem vorbi de faptul că acestea au o eficacitate înaltă?</i>	Sintaxă: anacolut.
R Live TV	<i>Expertiză în sănătate</i> text scris	06.06.2023, ora 19:00, min. 06:12	Ateroscleroza se asociază neapărat cu dislipidemie	<i>Ateroscleroza se asociază neapărat cu dislipidemia</i>	Morfologie: omitere nejustificată a articolului hotărât.
R Live TV	<i>Expertiză în sănătate</i> moderator	06.06.2023, ora 19:00, min. 07:27	Și care ar fi aceste semne care ar trebui să împingă o persoană să se adreseze unui medic specialist?	<i>Și care ar fi semnele ce ar trebui să oblige o persoană să se adreseze unui medic specialist?</i>	Stilistică: utilizarea unui termen din alt registru stilistic; tautologie.
R Live TV	<i>Expertiză în sănătate</i> text scris	06.06.2023, ora 19:00, min. 10:01	Este foarte important de respectat timpul de aur...	<i>Este foarte important a prețui timpul de aur...</i>	Morfologie: utilizare eronată a prepoziției în construcție cu verbul <i>a fi</i> ; Lexic: utilizare improprie a cuvântului.
R Live TV	<i>Expertiză în sănătate</i> moderator	06.06.2023, ora 19:00, min. 13:37	... o persoană, aflând despre această posibilitate, ar putea să solicite, însă el să fie în grupul în care îi este contraindicat și ar trebui să înțeleagă că această procedură este contraindicată pentru el.	<i>Aflând despre această posibilitate, o persoană care face parte din grupul celor cărora le este contraindicată procedura ar trebui să conștientizeze pericolul acesteia.</i>	Stilistică: exprimare prolixă, greoaie, confuză.
R Live TV	<i>Expertiză în sănătate</i> moderator	06.06.2023, ora 19:00, min. 15:30	Dumneavoastră , fiind medic cardiolog intervenționist și realizând propriu-zis aceste intervenții, cât durează cel mai puțin și cel mai mult o astfel de intervenție.	<i>Dumneavoastră, fiind medic cardiolog intervenționist și realizând propriu-zis aceste operații, de cât timp, minim și maxim, aveți nevoie pentru ele?</i>	Sintaxă, stilistică: anacolut, exprimare confuză.
R Live TV	<i>Expertiză în sănătate</i> text scris	06.06.2023, ora 19:00, min. 18:15	60 % din pacienți care fumează au probabilitate să facă infarct miocardic	<i>60 % dintre pacienții care fumează sunt expuși riscului să facă un infarct</i>	Morfosintaxă: confuzie între prepoziții; omitere nejustificată a articolului hotărât; Lexic: utilizare improprie a cuvântului.

R Live TV	Expertiză în sănătate moderator	06.06.2023, ora 19:00, min. 20:37	Și aici, vorbind despre un mod sănătos de viață, vorbim atât despre dietă, cât și exerciții fizice , pe care le-ați menționat dvs.	Și aici, vorbind despre un mod sănătos de viață, ne referim atât la dietă, cât și la exerciții fizice , pe care le-ați menționat dvs.	Stilistică: tautologie; Omitere nejustificată a prepoziției.
R Live TV	Expertiză în sănătate moderator	06.06.2023, ora 19:00, min. 20:45	Cât efort fizic ar trebui să facă o persoană pentru a fugi de riscul de a face un infarct miocardic?	Cât efort fizic ar trebui să facă o persoană pentru a evita riscul de a face un infarct miocardic?	Lexic: utilizare improprie a cuvântului.
R Live TV	Expertiză în sănătate text scris	06.06.2023, ora 19:00, min. 20:59	O persoană, pe lângă o alimentație corectă, trebuie să aibă și un mod de viață activ, vorbim despre minimum de 30 de minute de activitate intensă în fiecare zi.	Pe lângă o alimentație corectă, o persoană trebuie să aibă și un mod activ de viață; este vorba despre cel puțin treizeci de minute de activitate fizică intensă în fiecare zi.	Calc de structură din limba rusă; Stilistică: exprimare prolixă.
R Live TV	Expertiză în sănătate moderator	06.06.2023, ora 19:00, min. 21:47	Dvs. ați menționat grăsimile în alimentație că ar putea să fie un factor de risc în formarea acestor plăci aterosclerotice, dar o persoană care își exclude din organism și din dieta sa lipidele ar putea să-și dezvolte aceste plăci aterosclerotice sau este complet detașat de această problemă?	Dvs. ați menționat că grăsimile ar putea fi un factor de risc în formarea acestor plăci aterosclerotice, dar o persoană care exclude din dieta sa lipidele ar putea dezvolta plăcile respective sau poate evita această problemă?	Stilistică: exprimare prolixă, confuză.
R Live TV	Expertiză în sănătate moderator	06.06.2023, ora 19:00, min. 23:39	Care este vârsta cea mai precocă la care poate acestea să apară sau ați întâlnit în practica dvs.?	De la ce vârstă pot apărea acestea? Le-ați întâlnit în practica dvs.?	Lexic: utilizare improprie a cuvântului; Morfologie: adjectivul precoc nu formează grade de comparație; Sintaxă: acord greșit în număr al predicatului cu subiectul; Stilistică: exprimare confuză.
R Live TV	Expertiză în sănătate moderator	06.06.2023, ora 19:00, min. 27:38	Dar persoanele care au deja în anamneză un infarct miocardic sînt predispuși să-l aibă și a doua oară?	Dar persoanele care au deja în anamneză un infarct miocardic sunt predispușe să-l aibă și a doua oară?	Sintaxă: acord greșit în gen al predicatului cu subiectul.
R Live TV	Expertiză în sănătate moderator	06.06.2023, ora 19:00, min. 29:51	Infarctul de miocard poate să afecteze pe durată scurtă, dar și afectează în durată lungă. Care sînt consecințele acestui proces asupra vieții pacientului ulterior?	Infarctul de miocard poate afecta pe o durată scurtă sau mai lungă. Care sunt consecințele acestui proces asupra vieții pacientului?	Stilistică: exprimare prolixă, confuză; pleonasm.
R Live TV	Expertiză în sănătate moderator	06.06.2023, ora 19:00, min. 34:09	Cum persoanele ar putea să evite acest stres sau dacă acest stres se poate reflecta și asupra inimii lor?	Cum ar putea să evite persoanele acest stres și dacă el se poate reflecta și asupra inimii lor?	Calc de structură din limba rusă; Stilistică: tautologie.
R Live TV	Expertiză în sănătate moderator	06.06.2023, ora 19:00, min. 37:39	Eu vă mulțumesc foarte mult pentru toate răspunsurile care ni le-ați dat și	Eu vă mulțumesc foarte mult pentru toate răspunsurile pe care ni le-ați dat	Morfosintaxă: omitere nejustificată a prepoziției <i>pe</i> .

			mă bucur că ați acceptat invitația noastră...	și mă bucur că ați acceptat invitația noastră...	
R Live TV	<i>Podcast cu Liliana Barbăroșie moderator</i>	08.06.2023, ora 09:00, min. 01:39	... dar pentru că lansăm acest produs într-un moment în care Moldova este într-un moment important din istoria sa...	... dar pentru că lansăm acest produs într-un moment în care Moldova se află într-o perioadă importantă din istoria sa...	Stilistică: tautologie.
R Live TV	<i>Podcast cu Liliana Barbăroșie moderator</i>	08.06.2023, ora 09:00, min. 07:31	Mai menționăm un moment important , domnule guvernator: moneda împlinește treizeci de ani...	Mai menționăm un aspect important , domnule guvernator: moneda împlinește treizeci de ani...	Calc semantic din limba rusă: cuvântul <i>moment</i> are doar valoare temporală.
R Live TV	<i>Podcast Maestro moderator</i>	10.06.2023, ora 06:00, min. 08:21	... și eu vroiam să fac o legătură între interpreții care cântă și flori...	... și eu voiam să fac o legătură între interpreții care cântă și flori...	Morfologie: utilizarea unei forme hibride de conjugare a verbelor <i>a vrea</i> și <i>a voi</i> .
R Live TV	<i>Podcast Maestro moderator</i>	10.06.2023, ora 06:00, min. 09:08	Eu am ghicit cu culoarea ... eu am impresia că albul este una dintre culorile tale preferate.	<i>Eu am ghicit culoarea</i> ... eu am impresia că albul este una dintre culorile tale preferate.	Calc de structură din limba rusă: greșeală de recțiune.
R Live TV	<i>Podcast Maestro moderator</i>	10.06.2023, ora 06:00, min. 12:24	... oamenii care folosesc des diminutivele vor să-și ascundă în spatele lor sau invidia, sau pizma, sau răutatea .	... oamenii care folosesc des diminutivele vor să-și ascundă sau invidia, sau răutatea .	Stilistică: exprimare prolixă, pleonasm.
R Live TV	<i>Podcast Maestro moderator</i>	10.06.2023, ora 06:00, min. 44:13	Ești foarte selectă și selectivă în ceea ce privește repertoriul...	<i>Ești selectă și selectivă în ceea ce privește repertoriul</i> ...	Morfologie: adjectivul <i>select</i> nu formează grade de comparație.
R Live TV	<i>Podcast Maestro moderator</i>	10.06.2023, ora 06:00, min. 44:19	... dar, uite, ai vrea să preiai în repertoriul tău un cântec din ceea ce a cântat Olga Ciolacu și a rămas frumos în retina timpului .	... dar, uite, ai vrea să preiei în repertoriul tău ceva din ceea ce a cântat Olga Ciolacu și a rămas frumos pe retina timpului .	Morfologie: formă greșită de conjugare a verbului neregulat a prelua; confuzii între prepoziții; Stilistică: tautologie
R Live TV	<i>Podcast Maestro moderator</i>	10.06.2023, ora 06:00, min. 50:49	Dar personal, dumneata, s-a întâmplat măcar pentru o fracțiune de secundă să te gândești , să te viziteze gândul că „m-am plictisit să cânt”?	Dar s-a întâmplat ca, măcar pentru o fracțiune de secundă, dumneata să te gândești că „m-am plictisit să cânt”?	Stilistică: anacolut, exprimare prolixă.
R Live TV	<i>Podcast Maestro moderator</i>	10.06.2023, ora 06:00, min. 56:56	Dar care-i relația ta cu publicul, care vor să te atingă , să te mângâie.	<i>Dar care-i relația ta cu publicul, care vrea să te atingă</i> , să te mângâie.	Sintaxă: acord greșit în număr al predicatului cu subiectul.
R Live TV	<i>Podcast Maestro moderator</i>	10.06.2023, ora 07:00, min. 14:10	... vorbeam noi despre invidie, ca și fenomen, ca și nu știu ce, ca și impact asupra sănătății...	... vorbeam noi despre invidie, ca fenomen, ca, nu știu, impact asupra sănătății ...	Morfologie: utilizarea greșită a prepoziției compuse <i>ca și</i> , care are doar valoare comparativă, fapt care nu se regăsește în enunțul de față.

R Live TV	<i>Podcast Maestro moderator</i>	10.06.2023, ora 07:00, min. 14:23	... și țin minte ce mi-ai zis atunci, pentru că după asta... eu te aduceam în exemplu...	... și țin minte ce mi-ai zis atunci, pentru că după asta... eu te aduceam ca exemplu...	Morfologie: confuzii între prepoziții.
R Live TV	<i>Podcast Maestro moderator</i>	10.06.2023, ora 07:00, min. 26:37	În Olga Ciolacu a murit nu numai o actriță, a murit un doctor, pentru că tăticul tău te vroia doctor.	În Olga Ciolacu a murit nu numai o actriță, a murit un doctor, pentru că tăticul tău te voia doctor.	Morfologie: utilizarea unei forme hibride de conjugare a verbelor <i>a vrea</i> și <i>a voi</i> .
R Live TV	<i>Podcast Maestro moderator</i>	10.06.2023, ora 07:00, min. 41:30	Da nu este fanată „number one”?	Da nu este fana „number one”?	Lexic: cuvântul <i>fanat</i> este un element neadaptat din limba rusă. În limba română, <i>fanat</i> înseamnă „care și-a pierdut prospețimea; trecut” (<i>dexonline.ro</i>)
R Live TV	<i>Podcast Maestro moderator</i>	10.06.2023, ora 07:00, min. 48:00	Avem noi un cutum al nostru, moft...	Avem noi o cutumă a noastră, un moft...	Morfologie: formă neatestată în dicționar.

Prin urmare sunt relevante prevederile art.19 alin.(2) din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova: „Furnizorii de servicii media asigură respectarea normelor ortografice, ortoepice, morfologice și sintactice ale limbii române și ale celorlalte limbi de difuzare în cadrul programelor audiovizuale”.

FIȘĂ DE MONITORIZARE

al serviciului media audiovizual de televiziune „Vocea Basarabiei TV”

la capitolul protejarea patrimoniului lingvistic și cultural-național – art. 19 alin. (2) din Codul serviciilor media audiovizuale

În scopul verificării modului de respectare a prevederilor legale în acest sens de către furnizorii de servicii media aflați în jurisdicția Republicii Moldova, CA a stabilit în Planul de acțiuni pentru anul 2023 monitorizarea serviciilor de programe ale furnizorilor de servicii media audiovizuale la capitolul *protejarea patrimoniului lingvistic și cultural-național*.

Rezultatele monitorizării au atestat următoarele:

Serviciul de televiziune	Program audiovizual, sursa greșelii	Data, ora	Greșeala	Forma corectă	Explicația greșelii
Vocea Basarabiei TV	<i>Puncte de reflecție</i> moderator	07.06.23, ora 21:00, min. 01:17	... mesajele care vin de la Moscova sînt , într-un fel, foarte umilitoare la adresa cetățenilor și statului Republica Moldova	... mesajele care vin de la Moscova sunt , într-un fel, foarte umilitoare la adresa cetățenilor și a statului Republica Moldova	Morfosintaxă: omitere greșită a articolului posesiv/genitival în construcție cu două genitive coordonate între ele.
Vocea Basarabiei TV	<i>Puncte de reflecție</i> moderator	07.06.23, ora 21:00, min. 05:30	Da atunci când se spune că instituțiile încă mai sunt slabe, sunt slabe din punct de vedere că nu au suficiente capacități umane, că nu au potențial de care, de ce fel?	Dar atunci când se spune că instituțiile încă mai sunt slabe, sunt slabe din punctul de vedere al lipsei capacități umane, al potențialului... de care, de ce fel?	Morfologie: utilizare greșită a structurii <i>din punct de vedere</i> (sunt doar două forme corecte: <i>din punct de vedere</i> + <i>adjectiv</i> și <i>din punctul de vedere</i> + <i>un substantiv în genitiv</i>)
Vocea Basarabiei TV	<i>Puncte de reflecție</i> moderator	07.06.23, ora 21:00, min. 08:03	... unii spun că încă , în anumite instituții ale statului, mai sunt cei care au făcut jocurile, inclusiv, ale oligarhilor și cunosc schemele, cunosc cum se face mișmașuri și chiar ar avea o intenție rea să compromită guvernarea...	... unii spun că, în anumite instituții ale statului, mai sunt cei care au făcut jocurile, inclusiv, ale oligarhilor și cunosc schemele, știu cum se fac mișmașuri și chiar ar avea o intenție rea să compromită guvernarea...	Stilistică: pleonasm; Syntaxă: acord greșit în număr al predicatului cu subiectul.
Vocea Basarabiei TV	<i>Puncte de reflecție</i> moderator	07.06.23, ora 21:00, min. 13:35	Războiul și consecințele acestui război, oricum, are mare impact asupra nivelului de trai al cetățenilor...	Războiul și consecințele lui, oricum, au un mare impact asupra nivelului de trai al cetățenilor...	Stilistică: tautologie; Syntaxă: acord greșit în număr al predicatului cu un subiect multiplu.
Vocea Basarabiei TV	<i>Puncte de reflecție</i> moderator	07.06.23, ora 21:00, min. 30:47	Și aceasta e o problemă, iar, vulnerabilă , pentru că, da, prezența militară este o piedică pentru dezvoltarea RM ...	Și aceasta e o problemă, iar, gravă, pentru că, da, prezența militară este o piedică în dezvoltarea RM ...	Stilistică: pleonasm. Morfologie: confuzii între prepoziții.
Vocea Basarabiei TV	<i>Puncte de reflecție</i> moderator	07.06.23, ora 21:00, min. 34:58	E nevoie sau nu e nevoie ca CNA și Procuratura Anticorupție să-și continue ca entități separate?	E nevoie sau nu e nevoie ca CNA și Procuratura Anticorupție să continue activitatea ca entități separate?	Stilistică: exprimare confuză.
Vocea Basarabiei TV	<i>Puncte de reflecție</i> moderator	07.06.23, ora 21:00, min. 39:30	Doamna Președintă, în ultimele zile continuă să vină informații despre pachete noi de sancțiuni împotriva oligarhilor din Republica Moldova și persoanelor despre care se spune că vor să destabilizeze țara.	Doamna Președintă, în ultimele zile continuă să vină informații despre pachete noi de sancțiuni împotriva oligarhilor din Republica Moldova și a persoanelor despre care se spune că vor să destabilizeze țara.	Morfosintaxă: omitere nejustificată a articolului posesiv.
Vocea Basarabiei TV	<i>Puncte de reflecție</i> moderator	07.06.23, ora 21:00, min. 39:37	Unii din cei trecuți pe aceste liste de a fi sancționați au făcut declarații și au spus că ei intenționează să revină în politică.	Unii din cei trecuți pe aceste liste de sancțiuni au făcut declarații și au spus că ei intenționează să revină în politică.	Stilistică: exprimare prolixă.

Vocea Basarabiei TV	<i>Puncte de reflecție moderator</i>	07.06.23, ora 21:00, min.45:36	De ce se zice că economia e slabă în Republica Moldova, pentru că majoritatea materiei primă se exportă...?	<i>De ce se zice că economia e slabă în Republica Moldova, pentru că majoritatea materiei prime se exportă...?</i>	Sintaxă: acord greșit al atributului.
Vocea Basarabiei TV	<i>Puncte de reflecție moderator</i>	07.06.23, ora 21:00, min. 49:15	Ce lecții ar trebui și poate să învețe Chișinăul după acest scrutin, când s-a desemnat, s-a ales bașcanul autonomiei...?	<i>Ce lecții ar trebui și poate să învețe Chișinăul după acest scrutin, când a fost ales bașcanul autonomiei...?</i>	Lexic: utilizare improprie a cuvântului <i>s-a desemnat</i> în contextul respectiv; Stilistică: nerelevanța reflexivului.
Vocea Basarabiei TV	<i>Puncte de reflecție moderator</i>	07.06.23, ora 21:00, min. 51:55	Dumneavoastră ați propus să fie creat Centrul Național de Apărare Informațională, dar unii am văzut care au susținut această idee, intenție a dvs., dar alții au zis că totuși președinta Maia Sandu ar trebui să facă un pas înapoi, pentru că se merge prea departe...	<i>Dumneavoastră ați propus să fie creat Centrul Național de Apărare Informațională și am văzut că unii au susținut această idee, intenție a dvs., pe când alții au zis că totuși președinta Maia Sandu ar trebui să facă un pas înapoi, pentru că se merge prea departe...</i>	Sintaxă; stilistică: anacolut, exprimare confuză.
Vocea Basarabiei TV	<i>Puncte de reflecție moderator</i>	12.06.23, ora 21:00, min. 00:59	... despre felul cum se înțelege să fie bine gestionat dosarul energetic și să fie depășit cu bine această criză energetică.	<i>... despre modul în care se înțelege să fie bine gestionat dosarul energetic și să fie depășită cu succes această criză energetică.</i>	Morfosintaxă: un adverb nu poate determina un substantiv (în acest caz, adverbul <i>cum</i>); Sintaxă: acord greșit în gen al predicatului cu subiectul.
Vocea Basarabiei TV	<i>Puncte de reflecție moderator</i>	12.06.23, ora 21:00, min. 13:27	... pe parcursul independenței, permanent s-a vorbit că au fost politicieni care ar fi profitat și ei de pe urma relațiilor pe care le au cu unele state, și acum hai să spunem direct, cu Federația Rusă referitor la importul de energie electrică și că și atcaturi, și interese de alt fel ar fi existat...	<i>... pe parcursul independenței, s-a vorbit permanent despre faptul că au fost politicieni care ar fi profitat și ei de pe urma relațiilor pe care le au cu unele state, și acum hai să spunem direct, cu Federația Rusă, referitoare la importul de energie electrică și că ar fi existat atcaturi și interese de alt fel ...</i>	Sintaxă: topică străină (calc de structură din limba rusă); acord greșit al atributului.
Vocea Basarabiei TV	<i>Puncte de reflecție moderator</i>	12.06.23, ora 21:00, min. 14:47	Hai deți să vorbim despre relația Republicii Moldova cu România, pentru că în ultimul timp, ei, Bucureștiul, au fost colacul de salvare pentru Republica Moldova, mai ales pe timp de iarnă...	<i>Hai deți să vorbim despre relația Republicii Moldova cu România, pentru că în ultimul timp el, Bucureștiul, a fost colacul de salvare pentru Republica Moldova, mai ales pe timp de iarnă...</i>	Sintaxă: acord greșit în număr al atributului apozitiv și, respectiv, al predicatului.
Vocea Basarabiei TV	<i>Puncte de reflecție moderator</i>	12.06.23, ora 21:00, min. 18:35	... și da, el a spus, pe moment , Ucraina nu exportă, dar nu exclude că situația totuși se va stabili...	<i>... și da, el a spus, pentru moment, Ucraina nu exportă, dar nu exclude că situația totuși se va stabili...</i>	Calc de structură din limba rusă.

Vocea Basarabiei TV	<i>Puncte de reflecție moderator</i>	12.06.23, ora 21:00, min. 22:31	... ce urmează să fie, mai ales că ANRE a decis acum s-a diminuat un pic tariful pentru consumul de gaze, dar e pe perioada de vară...	... ce urmează să fie, mai ales că ANRE a decis acum să diminueze un pic tariful pentru consumul de gaze, dar e pentru perioada de vară...	Sintaxă: anacolut; Stilistică: cacofonie.
Vocea Basarabiei TV	<i>Puncte de reflecție moderator</i>	12.06.23, ora 21:00, min. 24:25	Puteți anticipa ce preț va costa mai târziu?	Puteți anticipa ce preț va avea mai târziu?	Lexic: utilizare improprie a cuvântului <i>a costa</i> .
Vocea Basarabiei TV	<i>Puncte de reflecție moderator</i>	12.06.23, ora 21:00, min. 24:39	Dar lumea-s pune întrebarea: stocurile s-au făcut; pe de o parte, parcă e bine că s-au făcut, iar pe de altă parte, între timp, dacă s-ar diminua tariful, atunci oamenii ce așteaptă? O reacție pe potrivă: să fie diminuate și mai mult tarifele.	<i>Dar lumea își pune</i> întrebarea: stocurile s-au făcut; pe de o parte, parcă e bine că s-au făcut, iar pe de altă parte, dacă, între timp, s-ar diminua tariful, atunci ce ne așteaptă? O reacție pe potrivă: să fie diminuate și mai mult tarifele.	Stilistică: exprimare prolixă, confuză.
Vocea Basarabiei TV	<i>Puncte de reflecție moderator</i>	12.06.23, ora 21:00, min. 30:02	Dar ce, e clar pe moment că Republica Moldova a renunțat la gazul rusesc?	<i>Dar ce, e clar în acest moment</i> că Republica Moldova a renunțat la gazul rusesc?	Calc de structură din limba rusă.
Vocea Basarabiei TV	<i>Puncte de reflecție moderator</i>	12.06.23, ora 21:00, min. 32:09	Și acum ceea ce oferiți dvs., Energocomul, Gazprom ă-ă-ă MoldoveiGaz e mai ieftin decât furnizează Gazprom?	Și acum ceea ce oferiți dvs., Energocomul, companiei MoldovaGaz e mai ieftin decât furnizează Gazprom-ul ?	Morfologie: declinare eronată a unui substantiv compus din abreviere.
Vocea Basarabiei TV	<i>Puncte de reflecție moderator</i>	12.06.23, ora 21:00, min. 34:41	Pentru că, și data trecută v-am întrebat, dacă cumva nu se dublează activitatea Energocomului cu cea a MoldoveiGaz?	<i>Pentru că, și data trecută v-am întrebat, dacă nu cumva se dublează activitatea Energocomului cu cea a companiei MoldovaGaz?</i>	Silistică: cacofonie; Morfologie: declinare eronată a unui substantiv compus din abreviere.
Vocea Basarabiei TV	<i>Puncte de reflecție moderator</i>	12.06.23, ora 21:00, min. 35:46	Da e ok ca ele să aibă posibilitatea să dea la un preț mai mic gaz pentru agenții economici?	<i>Dar e bine în regulă</i> ca ele să aibă posibilitatea să dea la un preț mai mic gaz pentru agenții economici?	Stilistică: utiizarea unui element colocvial în context standard.
Vocea Basarabiei TV	<i>Puncte de reflecție moderator</i>	12.06.23, ora 21:00, min. 37:59	Și povestea că o treime din gaze cumpărate de la compania unui consilier guvernamental s-a adeverit?	Și povestea că o treime din gazele cumpărate de la compania unui consilier guvernamental s-a adeverit?	Morfologie: omitere nejustificată a articolului hotărât.
Vocea Basarabiei TV	<i>Puncte de reflecție moderator</i>	12.06.23, ora 21:00, min. 40:54	Relația Energocomului cu Termoelectrica. Cum ați descrie-o ?	Cum ați descrie relația Energocomului cu Termoelectrica?	Sintaxă: topică nefirească.
Vocea Basarabiei TV	<i>Puncte de reflecție moderator</i>	12.06.23, ora 21:00, min. 45:50	Da actualmente toate liniile electrice trec pe teritoriul regiunii transnistrene?	Dar actualmente toate liniile electrice trec prin teritoriul regiunii transnistrene?	Morfologie: confuzii între prepoziții, care pot modifica înțelesul enunțului.
Vocea Basarabiei TV	<i>Puncte de reflecție moderator</i>	12.06.23, ora 21:00, min. 46:15	Dar pe moment cine e mai dependent: malul drept de malul stâng sau malul stâng de malul drept?	<i>Dar pentru moment</i> cine e mai dependent: malul drept de malul stâng sau malul stâng de malul drept?	Calc de structură din limba rusă.

Vocea Basarabiei TV	<i>Puncte de reflecție moderator</i>	12.06.23, ora 21:00, min. 46:50	S-a încercat cu Azerbaidjanul să negocieze , inclusiv, ca să poată Republica Moldova importa de acolo...	<i>Au fost încercări de a face negocieri cu Azerbaidjanul, inclusiv, ca să poată importa Republica Moldova de acolo...</i>	Stilistică: exprimare confuză, echivocă prin utilizare verbelor pronominale.
Vocea Basarabiei TV	<i>Puncte de reflecție moderator</i>	12.06.23, ora 21:00, min. 54:02	... ca să nu se speculeze că s-a cumpărat prea mult, la un preț prea mare sau că nu s-a reușit să se cumpere și s-a pierdut trenul .	... <i>ca să nu se facă speculații</i> că a fost achiziționat prea mult, la un preț prea mare sau că n-au reușit să cumpere și a plecat trenul .	Stilistică: exprimare prolixă, confuză din cauza utilizării în exces a verbelor pronominale.
Vocea Basarabiei TV	<i>Puncte de reflecție moderator</i>	12.06.23, ora 21:00, min. 54:46	Da, apropo, sunteți personal suficient , ca să... țineți sub control situația?	<i>Da, apropo, e suficientă implicarea dumneavoastră, că să... țineți sub control situația?</i>	Stilistică: exprimare confuză.
Vocea Basarabiei TV	<i>Puncte de reflecție moderator</i>	12.06.23, ora 21:00, min. 56:02	... ne-ați spus că se face tot ce stă în puterile dumneavoastră, a autorităților , ca această piață să fie una diversificată...	... <i>ne-ați spus că faceți tot ce stă în puterile dumneavoastră, ale autorităților, ca această piață să fie una diversificată...</i>	Stilistică: exprimare echivocă prin alternarea formei verbale impersonale cu a celei personale; Morfosintaxă: acord greșit al articolului posesiv.
Vocea Basarabiei TV	<i>Puncte de reflecție moderator</i>	12.06.23, ora 21:00, min. 56:08	... și ca nu să se ...lase loc să se vorbească că cineva câștigă bani mari și mulți acum , pe timp de criză energetică.	... <i>și ca să nu ...lăsăm loc de discuții</i> că cineva câștigă bani mari acum , pe timp de criză energetică...	Stilistică: exprimare prolixă, nerelevantă prin utilizarea formelor verbale pronominale; pleonasm.
Vocea Basarabiei TV	<i>Puncte de reflecție moderator</i>	12.06.23, ora 21:00, min. 56:48	Dumneavoastre succese și vă mai așteptăm și cu alte ocazii, și chiar insistăm să țineți la curent opinia publică cu tot ceea ce se întâmplă în activitatea acestei întreprinderi destul de importante acum pe timp de criză și, probabil, încă până se va sfârși această criză o să mai dureze...	<i>Dumneavoastră succese și</i> vă mai așteptăm cu alte ocazii; chiar insistăm să țineți la curent opinia publică cu tot ceea ce se întâmplă în activitatea acestei întreprinderi destul de importante acum, pe timp de criză, precum și ulterior, după aceasta...	Morfologie: utilizarea unei forme colocviale a pronumelui de politețe; Stilistică: exprimare confuză, echivocă; tautologie.
Vocea Basarabiei TV	<i>Știri prezentator</i>	20.06.23, ora 13:00, min. 00:41	Agresiunea Rusiei în Ucraina a consolidat și mai mult relația moldo-română.	<i>Agresiunea Rusiei în Ucraina a consolidat și mai mult relația moldo-română.</i>	Fonetică: accentuare greșită.
Vocea Basarabiei TV	<i>Știri reporter</i>	20.06.23, ora 13:00, min. 01:24	Asociația Forța fermierilor au reluat luni protestele, fiind nemulțumiți că guvernul nu le-a îndeplinit revendicările.	<i>Asociația Forța fermierilor a reluat luni protestele, participanții fiind nemulțumiți</i> că guvernul nu le-a îndeplinit revendicările.	Sintaxă: acord greșit în număr al predicatului cu un subiect exprimat printr-un substantiv colectiv; Stilistică: exprimare confuză.
Vocea Basarabiei TV	<i>Știri prezentator</i>	20.06.23, ora 13:00, min. 02:09	Diplomata a avut discuții cu președinta Maia Sandu, premierul Dorin Recean, dar și cu omologul său, Nicu Popescu .	<i>Diplomata a avut discuții cu președinta Maia Sandu, cu premierul Dorin Recean, precum și cu omologul său, Nicu Popescu.</i>	Morfosintaxă: utilizare eronată a conjuncției <i>dar și</i> , care are, în general, valoare adversativă, și nu copulativă, așa cum se cere în enunțul de față.

Vocea Basarabiei TV	Știri reporter	20.06.23, ora 13:00, min. 02:35	La fel, cei doi au discutat proiectele comune, precum interconectarea energetică, podurile peste Prut, dar și sprijinul Bucureștiului în ceea ce privește aderarea Moldovei la UE.	<i>De asemenea, cei doi au discutat proiectele comune, precum interconectarea energetică, podurile peste Prut, precum și sprijinul Bucureștiului în ceea ce privește aderarea Moldovei la UE.</i>	Morfosintaxă: utilizare eronată a conjuncției <i>dar și</i> , care are, în general, valoare adversativă, și nu copulativă, așa cum se cere în enunțul de față.
Vocea Basarabiei TV	Știri prezentator	20.06.23, ora 13:00, min. 12:25	Potrivit lui, este îmbucurător faptul că, în cele peste o sută de zile de la investire , Guvernul Recean a acordat o atenție deosebită acestui domeniu...	<i>Potrivit lui, este îmbucurător faptul că, în cele peste o sută de zile de la investire, Guvernul Recean a acordat o atenție deosebită acestui domeniu...</i>	Lexic: utilizare improprie a cuvântului (confuzie paronimică)
Vocea Basarabiei TV	Știri prezentator	20.06.23, ora 13:00, min. 24:40	... ucrainencele vorbesc despre Moldova, despre cultura și tradițiile, utilizând toată informația pe care au învățat-o din luna martie...	<i>... ucrainencele vorbesc despre Moldova, despre cultura și tradițiile ei, utilizând toată informația pe care au învățat-o din luna martie...</i>	Morfosintaxă: omitere nejustificată a determinativului.
Vocea Basarabiei TV	Știri trad. scrisă	20.06.23, ora 13:00, min. 25:27	Voi frecventa, cineva mă va pregăti și voi învăța ca ceva să fac.	<i>Voi frecventa, cineva mă va pregăti și voi învăța să fac ceva</i>	Calc de structură din limba rusă.
Vocea Basarabiei TV	Știri trad. scrisă	20.06.23, ora 13:00, min. 25:45	Trebuie să știi limba de stat a țării unde locuiești.	<i>Trebuie să știi limba de stat a țării în care locuiești.</i>	Morfosintaxă: un adverb nu poate determina un substantiv (în acest caz, adverbul <i>unde</i>)
Vocea Basarabiei TV	Știri trad. scrisă	20.06.23, ora 13:00, min. 27:06	Atunci când citești corect, atunci înțelegi și sensul cuvântului.	<i>Atunci când citești corect, înțelegi și sensul cuvântului.</i>	Stilistică: tautologie.
Vocea Basarabiei TV	Știri reporter	20.06.23, ora 13:00, min. 27:35	În cadrul inițiativei „Primarii pentru creștere economică”, pe parcursul anului curent, cinci localități din Moldova care găzduiesc refugiați din Ucraina vor beneficia de sprijinul UE pentru dezvoltarea infrastructurii și serviciilor publice.	<i>În cadrul inițiativei „Primarii pentru creștere economică”, cinci localități din Moldova care găzduiesc refugiați din Ucraina vor beneficia, pe parcursul anului curent, de sprijinul UE pentru dezvoltarea infrastructurii și a serviciilor publice.</i>	Sintaxă: topică străină (calc de structură); Morfosintaxă: omitere nejustificată a articolului posesiv în construcție cu două genitive coordonate între ele.
Vocea Basarabiei TV	Știri prezentator	20.06.23, ora 13:00, min. 30:50	Astfel, din 2015, primarul orașului Edineț, alături de echipa sa, merg în localitățile din municipiu și descoperă poveștile meșterilor populari, producătorilor locali, oamenilor de creație, pictorilor, dar și obiective turistice din regiune.	<i>Astfel, din 2015, primarul orașului Edineț, alături de echipa sa, merge în localitățile din municipiu și descoperă poveștile meșterilor populari, ale producătorilor locali, ale oamenilor de creație, precum și obiectivele turistice din regiune.</i>	Sintaxă: acord greșit în număr al predicatului cu un subiect unic; Morfosintaxă: omitere nejustificată a articolului posesiv în construcție cu două sau mai multe genitive coordonate între ele; utilizare eronată a conjuncției <i>dar și</i> , care are, în general, valoare adversativă, și nu copulativă, așa cum se cere în enunțul de față.

Vocea Basarabiei TV	Știri prezentator	21.06.23, ora 13:00, min. 00:55	Duma de stat a Rusiei a aprobat o lege care permite cetățenilor care au cazier și celor parțiali apti de încorporare să poată fi recrutați în armată.	<i>Duma de stat a Rusiei a aprobat o lege care permite cetățenilor care au cazier și celor parțial apti de încorporare să poată fi recrutați în armată.</i>	Sintaxă: hipercorectitudine prin acordul adverbului <i>parțial</i> , care nu are această calitate.
Vocea Basarabiei TV	Știri prezentator	21.06.23, ora 13:00, min. 07:04	Totodată, aceștia mizează pe discuția cu Dorin Recean, dar și premierul României Marcel Ciolacu , care a venit astăzi la Chișinău.	<i>Totodată, aceștia mizează pe discuția cu Dorin Recean, precum și cu premierul României Marcel Ciolacu, care a venit astăzi la Chișinău.</i>	Morfosintaxă: utilizare eronată a conjuncției <i>dar și</i> , care are, în general, valoare adversativă, și nu copulativă, așa cum se cere în enunțul de față; omitere nejustificată a prepoziției <i>cu</i> , care modifică raportul sintactic.
Vocea Basarabiei TV	Știri text scris (mesajul fermierilor)	20.06.23, ora 13:00, min. 07:36	Sunt cifre absolut eronate , vehiculate doar cu scopul de a duce în eroare opinie publică .	<i>Sunt cifre absolut eronate, vehiculate doar cu scopul de a duce în eroare opinia publică.</i>	Morfologie: adjectivul <i>eronate</i> nu poate forma grade de comparație; Frazeologie: utilizare greșită a expresiei <i>a duce în eroare</i> (corect: <i>a induce în eroare</i>); omitere nejustificată a articolului hotărât la substantivul <i>opinie</i> .
Vocea Basarabiei TV	Știri prezentator	20.06.23, ora 13:00, min. 13:46	... se arată, totodată, sceptică de posibilitatea dizolvării CNA și Procuraturii Anticorupție și formarea unei instituții noi .	<i>... se arată, totodată, sceptică de posibilitatea dizolvării CNA și a Procuraturii Anticorupție, precum și a formării unei instituții noi.</i>	Morfosintaxă: omitere nejustificată a articolului posesiv în construcție cu două sau mai multe genitive coordonate între ele, care modifică raportul sintactic în cadrul enunțului.
Vocea Basarabiei TV	Știri prezentator	20.06.23, ora 13:00, min. 21:24	... ce părere au despre creșterea numărului miliionarilor ...	<i>... ce părere au despre creșterea numărului milionarilor...</i>	Fonetică: pronunție greșită.
Vocea Basarabiei TV	Știri prezentator	20.06.23, ora 13:00, min. 24:21	Oligarhul e acea persoană care se străduie să influențeze politica. Cel mai degrabă că așa e.	<i>Oligarhul e acea persoană care se străduiește să influențeze politica. Cel mai degrabă că așa e.</i>	Morfologie: formă învechită de conjugare a verbului a se strădui.
Vocea Basarabiei TV	Știri prezentator	20.06.23, ora 13:00, min. 28:11	După ce este înflorită complet, floarea se strânge manual cu secera sau cu utilaj specializat.	<i>După ce înflorește complet, se strânge manual cu secera sau cu utilaj specializat.</i>	Morfologie: utilizare nerelevantă a diatezei pasive a verbului.

Prin urmare sunt relevante prevederile art.19 alin.(2) din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova: „Furnizorii de servicii media asigură respectarea normelor ortografice, ortoepice, morfologice și sintactice ale limbii române și ale celorlalte limbi de difuzare în cadrul programelor audiovizuale”.

FIȘĂ DE MONITORIZARE
al serviciului media audiovizual de televiziune „PEH TV”
la capitolul protejarea patrimoniului lingvistic și cultural-național – art. 19 alin. (2) din Codul serviciilor media audiovizuale

În scopul verificării modului de respectare a prevederilor legale în acest sens de către furnizorii de servicii media aflați în jurisdicția Republicii Moldova, CA a stabilit în Planul de acțiuni pentru anul 2023 monitorizarea serviciilor de programe ale furnizorilor de servicii media audiovizuale la capitolul *protejarea patrimoniului lingvistic și cultural-național*.

Rezultatele monitorizării au atestat următoarele:

Serviciul de televiziune	Program audiovizual, sursa greșelii	Data, ora	Greșeala	Forma corectă	Explicația greșelii
PEH TV	Știri, reporter	06.06.23, ora 20:30, min. 00:08	Angajații RTEC nu ascund faptul că munca care include interacțiunea cu oamenii este dificilă, dar, în același timp, și plină de satisfacție.	<i>Angajații RTEC nu ascund faptul că munca ce presupune interacțiunea cu oamenii este dificilă, dar, în același timp, și plină de satisfacție.</i>	Lexic: utilizare improprie a cuvântului <i>include</i> ; Stilistică: cacofonie.
PEH TV	Știri, prezentator	06.06.23, ora 20:30, min. 05:28	Conform datelor prezentate, un litru de benzină va costa douăzeci și trei, virgulă, cinzeci și șapte lei...	<i>Conform datelor prezentate, un litru de benzină va costa douăzeci și trei, virgulă, cincizeci și șapte de lei...</i>	Fonetică: pronunție colocvială a numeralului; Morfologie: omitere greșită a prepoziției <i>pe</i> la numerele de la douăzeci în sus și compusele acestora în construcție cu substantivul.
PEH TV	Știri, prezentator	06.06.23, ora 20:30, min. 07:01	... autoritățile engleze au decis excluderea operatorilor aerieni din Republica Moldova din lista de siguranță a Marii Britanii, urmare a misiunii de evaluare...	<i>... autoritățile engleze au decis excluderea operatorilor aerieni din Republica Moldova din lista de siguranță a Marii Britanii, ca urmare a misiunii de evaluare...</i>	Morfologie: omitere nejustificată a prepoziției.
PEH TV	Știri, reporter	06.06.23, ora 20:30, min. 08:36	... date actualizate cu privire la numărul de alegători înscriși în Registrul de Stat. Astfel , numărul total de alegători înscriși în Registrul de Stat al alegătorilor constauie trei milioane, două sute nouăzeci și opt de mii, cinci sute patruzeci și cinci.	<i>... date actualizate cu privire la numărul de alegători din Registrul de Stat. Astfel, numărul total al acestora constauie trei milioane, două sute nouăzeci și opt de mii, cinci sute patruzeci și cinci.</i>	Fonetică: accentuare greșită; Stilistică: exprimare prolixă.

PEH TV	Știri, reporter	06.06.23, ora 20:30, min. 10:31	Printre acestea se numără încăpere locativă, cinci terenuri agricole și patru terenuri pentru construcție, trei mijloace de transport, trei construcții locative și opt nelocative, dar și patru capitaluri sociale.	Printre acestea se numără o încăpere locativă , cinci terenuri agricole și patru terenuri pentru construcție, trei mijloace de transport, trei construcții locative și opt nelocative, precum și patru capitaluri sociale.	Morfologie: omitere nejustificată a numeralului <i>o</i> ; Fonetică: accentuare greșită; Morfosintaxă: utilizare eronată a conjuncției <i>dar și</i> , care are, în general, valoare adversativă, și nu copulativă, așa cum se cere în enunțul de față.
PEH TV	Știri, prezentator	06.06.23, ora 20:30, min. 14:11	Cum au decurs evenimentul urmăriți în reportaj.	Cum a decurs evenimentul urmăriți în reportaj.	Sintaxă: acord greșit în număr al predicatului cu subiectul.
PEH TV	Știri, reporter	06.06.23, ora 20:30, min. 14:33	Canicula de afară, colbul și traseul extremal nu i-a speriat pe șoferi să participe la aventura cu motoare.	Canicula de afară, praful și traseul extrem nu i-a speriat pe șoferi să participe la aventura cu motoare.	Stilistică: utilizarea unui element marcat stilistic (regional) în context standard; Lexic: termenul <i>extremal</i> nu este atestat în dicționar (preluat din limba rusă)
PEH TV	Știri, trad. orală	06.06.23, ora 20:30, min. 17:17	La aniversarea a o sută de ani de la întemeierea Republicii Turcia țara noastră are nevoie de unitate.	La celebrarea a o sută de ani de la întemeierea Republicii Turcia țara noastră are nevoie de unitate.	Stilistică: pleonasm (cuvântul <i>aniversare</i> conține elementul <i>ani</i>)
PEH TV	Știri, reporter	06.06.23, ora 20:30, min. 17:26	La inaugurarea lui Recep Tayyip Erdoğan au participat reprezentanți ai șaptezeci și opt de țări, inclusiv peste douăzeci de șefi de stat și de guverne.	La inaugurarea lui Recep Tayyip Erdoğan au participat reprezentanți a șaptezeci și opt de țări, inclusiv peste douăzeci de șefi de stat și de guverne.	Morfologie: confuzia articolului posesiv cu prepoziția omonimă, care se utilizează în fața numeralelor în cazul genitiv.
PEH TV	Știri, reporter	06.06.23, ora 20:30, min. 17:46	Potrivit rezultatelor numărării finale a buletinelor de vot, numărării finale a buletinelor de vot , Erdogan a obținut 52,1 dintre voturi, iar candidatul din opoziție a Partidului Alianța Populară... – 47,8 la sută.	Potrivit rezultatelor numărării finale a buletinelor de vot , Erdogan a obținut 52,1 dintre voturi, iar candidatul din opoziție al Partidului Alianța Populară... – 47,8 la sută.	Stilistică: repetarea aceleiași secvențe de text; Morfosintaxă: acord greșit al articolului posesiv.
PEH TV	Știri, prezentator	06.06.23, ora 20:30, min. 18:14	Pe data de 2 iunie și bașcanul în exercițiu al UTA Găgăuzia, Irina Vlah, a anunțat că a fost invitată la ceremonia de inaugurare a lui Recep Tayyip Erdoğan.	Pe data de 2 iunie și bașcanul în exercițiu al UTA Găgăuzia, Irina Vlah, a anunțat că a fost invitat la ceremonia de inaugurare a lui Recep Tayyip Erdoğan.	Sintaxă: acord greșit în gen al predicatului (când subiectul este un substantiv comun, care are un anumit gen gramatical, dar înțelesul altui gen, acordul corect este cel formal).
PEH TV	Știri, reporter	06.06.23, ora 20:30, min. 19:56	Părțile au discutat despre admiterea Suediei la Alianță, deziderat căruia Ankara i se opune de mai bine de un an...	Părțile au discutat despre admiterea Suediei la Alianță, deziderat căruia Ankara se opune de mai bine de un an...	
PEH TV	Știri, prezentator	06.06.23, ora 20:30, min. 20:50	Ministerul rus al apărării a anunțat începerea unei ofensive pe scară largă a Forțelor Armate ale Ucrainei .	Ministerul rus al apărării a anunțat începerea unei ofensive pe scară largă a Forțelor Armate ale Ucrainei .	Fonetică: accentuare greșită.

PEH TV	Știri, reporter	06.06.23, ora 20:30, min. 21:38	Centrul pentru Comunicații Strategice al Forțelor Armate ale Ucrainei consideră că Moscova răspândește informații false referitor la contraofensivă, direcțiile acesteia și referitor la pierderile armatei ucrainene,	<i>Centrul pentru Comunicații Strategice al Forțelor Armate ale Ucrainei consideră că Moscova răspândește informații false referitoare la contraofensivă, la direcțiile acesteia și la pierderile armatei ucrainene,</i>	Morfosintaxă: acord greșit în gen al atributului; omiterea nejustificată a prepoziției.
PEH TV	Știri, reporter	06.06.23, ora 20:30, min. 22:55	Spania va prelua președinția rotativă a Uniunii Europene de la unu iulie , înlocuind Suedia.	<i>Spania va prelua președinția rotativă a Uniunii Europene de la întâi iulie, înlocuind Suedia.</i>	Morfologie: utilizare greșită a numeralului. <i>Întâi</i> - care se află în fruntea unei serii (în ceea ce privește spațiul, timpul, calitatea); prima zi a lunii.
PEH TV	Știri, reporter	06.06.23, ora 20:30, min. 23:58	... sunt unicii generatori de probleme în domeniul schimbării status quo-ului (pron. status qio-ului) în strâmtoarea Taiwan.	<i>... sunt unicii generatori de probleme în domeniul schimbării status quo-ului (pron. status cvo-ului) în strâmtoarea Taiwan.</i>	Fonetică: pronunție eronată.
PEH TV	Știri, reporter	06.06.23, ora 20:30, min. 25:10	... producția totală în țările semnatare a acordului va fi de puțin peste patruzeci de milioane de barili pe zi.	<i>... producția totală în țările semnatare ale acordului va fi de puțin peste patruzeci de milioane de barili pe zi.</i>	Morfosintaxă: acord greșit al articolului posesiv.
PEH TV	Știri, reporter	06.06.23, ora 20:30, min. 26:41	Mitingul a fost programat să coincidă cu aniversarea a 34 de ani de la primele alegeri democratice din Polonia...	<i>Mitingul a fost programat să coincidă cu aniversarea a 34-a de la primele alegeri democratice din Polonia...</i>	Stilistică: pleonasm.
PEH TV	Știri, reporter	06.06.23, ora 20:30, min. 29:00	Un alt incident a avut loc în estul Indiei, în Statul Bihar, unde s-a prăbușit un pod cu patru benzi în construcție...	<i>Un alt accident a avut loc în estul Indiei, în Statul Bihar, unde s-a prăbușit un pod cu patru benzi în construcție...</i>	Lexic: utilizare improprie a cuvântului (confuzie paronimică).
PEH TV	Știri, prezentator	07.06.23, ora 20:30, min. 12:02	Copiii care frecventează grădinițele din municipiul Chișinău se bucură de un nou meniu, începând cu data de unu iunie .	<i>Copiii care frecventează grădinițele din municipiul Chișinău se bucură de un nou meniu, începând cu data de unu iunie.</i>	Morfologie: utilizare greșită a numeralului (<i>întâi</i> - care se află în fruntea unei serii (în ceea ce privește spațiul, timpul, calitatea); prima zi a lunii).
PEH TV	Știri, reporter	07.06.23, ora 20:30, min. 14:09	În timpul dintre tratamentele din spital copiii vor putea petrece timpul într-un mediu prietenos și distractiv, așa încât perioada de spitalizare să nu-i priveze de jocurile care îi oferă oricărui copil siguranța și îi creează confortul psihologic.	<i>Între tratamentele din spital copiii vor putea petrece timpul într-un mediu prietenos și distractiv, așa încât perioada de spitalizare să nu-i priveze de jocurile care le oferă siguranță și le creează un confort psihologic.</i>	Sintaxă: anacolut (dezacord în cadrul părților de propoziție, exprimate prin pronume neaccentuate);

PEH TV	Știri, reporter	07.06.23, ora 20:30, min. 16:12	Comemorarea celor 224 de ani de la nașterea acestuia a început cu o ceremonie oficială de depunere de flori la bustul marelui poet rus.	<i>Comemorarea celor 224 de ani de la nașterea acestuia a început cu o ceremonie de depunere de flori la bustul marelui poet rus.</i>	Stilistică: pleonasm (<i>ceremonie – solemnitate oficială</i>)
PEH TV	Știri, reporter	07.06.23, ora 20:30, min. 17:44	... a multumit cetățenilor moldoveni pentru faptul că țara noastră încă iubește și onorează opera marelui poet rus.	<i>... a multumit cetățenilor moldoveni pentru faptul că țara noastră încă admiră și onorează opera marelui poet rus.</i>	Calc semantic din limba rusă.
PEH TV	Știri, reporter	07.06.23, ora 20:30, min. 18:49	Moscova și Kievul s-au acuzat reciproc că au explodat barajul .	<i>Moscova și Kievul s-au acuzat reciproc de explodarea barajului.</i>	Stilistică: exprimare echivocă.
PEH TV	Știri, reporter	07.06.23, ora 20:30, min. 18:57	... evacuarea apei va dura încă câteva zile.	<i>... evacuarea apei va mai dura câteva zile.</i>	Stilistică: cacofonie.
PEH TV	Știri, reporter	07.06.23, ora 20:30, min. 19:56	Administrația regiunii Herson a remarcat că paisprezece localități de coastă, cu o populație de douăzeci și doi de mii de oameni se încadrează în zona de posibile inundații a Niprului .	<i>Administrația regiunii Herson a remarcat că paisprezece localități de coastă, cu o populație de douăzeci și două de mii de oameni se încadrează în zona de posibile inundații ale Niprului.</i>	Morfosintaxă: acord greșit al numeralului cu substantivul însoțit; acord greșit al articolului posesiv.
PEH TV	Știri, prezentator	07.06.23, ora 20:30, min. 21:15	... aceasta amenință securitatea întregii regiuni din Orientul Mijlociu.	<i>... aceasta amenință securitatea întregii regiuni din Orientul Mijlociu.</i>	Fonetică: accentuare greșită.
PEH TV	Știri, reporter	07.06.23, ora 20:30, min. 23:33	În același timp, majoritatea populației din regiune sînt etnici sârbi...	<i>În același timp, majoritatea populației din regiune este de etnie sârbă ...</i>	Sintaxă: acord greșit în număr al predicatului cu subiectul.
PEH TV	Știri, prezentator	07.06.23, ora 20:30, min. 26:12	... despre care organul executiv susține că încalcă legea europeană și subminează independența judecătorilor și principiilor separațiilor puterilor în stat.	<i>... despre care organul executiv susține că încalcă legea europeană și subminează independența judecătorilor și a principiilor de separație a puterilor în stat.</i>	Morfosintaxă: omitere nejustificată a articolului posesiv în structuri cu două sau mai multe genitive coordonate între ele; Stilistică: aglomerare de genitive.
PEH TV	Știri, reporter	07.06.23, ora 20:30, min. 26:26	... sau că judecătorii trebuie să ofere autorităților informații referitor la activitățile lor politice...	<i>... sau că judecătorii trebuie să ofere autorităților informații referitoare la activitățile lor politice...</i>	Sintaxă: acord greșit în gen al atributului.
PEH TV	Știri, reporter	07.06.23, ora 20:30, min. 26:43	... a conchis instanța UE în hotărârea cu pricina .	<i>... a conchis instanța UE în hotărârea cu pricina.</i>	Fonetică: accentuare greșită.
PEH TV	Știri, reporter	07.06.23, ora 20:30, min. 26:49	Potrivit Ministrului Justiției ..., acesta este o încălcare clară a tratatelor europene...	<i>Potrivit Ministrului Justiției ..., aceasta este o încălcare clară a tratatelor europene...</i>	Sintaxă: acord greșit în gen al predicatului nominal cu subiectul.

PEH TV	Știri, reporter	07.06.23, ora 20:30, min. 27:47	... pentru a-și exprima nemulțumirea față de creșterea înaltă a inflației, creșterea costului vieții și încălcarea dreptului comunitar a dreptului femeilor și persoanelor LGBT.	<i>... pentru a-și exprima nemulțumirea față de creșterea înaltă a inflației, creșterea costului vieții și față de încălcarea dreptului comunitar, a dreptului femeilor și a persoanelor LGBT.</i>	Morfosintaxă: omiterea prepoziției compuse în structura părților omogene coordonate; omiterea prepoziției în construcție cu două genitive coordonate între ele.
PEH TV	Știri, reporter	07.06.23, ora 20:30, min. 30:14	La stingerea incendiului sunt implicați personal militar canadian, dar și pompieri veniți din Statele Unite ale Americii, Australia...	<i>La stingerea incendiului sunt implicați personalul militar canadian, precum și pompierii</i> veniți din Statele Unite ale Americii, Australia...	Morfosintaxă: utilizare eronată a conjuncției <i>dar și</i> , care are, în general, valoare adversativă, și nu copulativă, așa cum se cere în enunțul de față.
PEH TV	Știri, prezentator	08.06.23, ora 00:00, min. 47:29	Între timp, MoldovaGaz informează consumatorii finali despre expirarea termenului-limită de achitare a facturii de plată, emisă pentru luna aprilie 2023, și anume, în data de cinsprezece mai, 2023, pentru consumatorii non-casnici, iar la douăzeci mai, 2023, consumatorii casnici.	<i>Între timp, MoldovaGaz informează consumatorii finali despre expirarea termenului-limită de achitare a facturii de plată, emise</i> pentru luna aprilie 2023, și anume: <i>pe data de</i> cinsprezece mai, 2023, pentru consumatorii noncasnici, iar <i>la douăzeci mai, 2023, pentru consumatorii casnici.</i>	Sintaxă: acord greșit în caz al atributului; Morfosintaxă: omitere nejustificată a prepoziției, <i>pentru</i> , care modifică raportul sintactic.
PEH TV	Știri, prezentator	08.06.23, ora 00:00, min. 48:10	Astfel, cu scopul executării de către SA MoldovaGaz a obligațiilor pecuniare asumate față de furnizor și evitarea majorării soldului datoriei consumatorilor finali pentru gazele naturale furnizate...	<i>Astfel, cu scopul de executare de către SA MoldovaGaz a obligațiilor pecuniare asumate față de furnizor, precum și de evitare a majorării soldului privind datoria consumatorilor finali</i> pentru gazele naturale furnizate...	Sintaxă: neconcordanța elementelor omogene coordonate; Stilistică: aglomerare de genitive.
PEH TV	Știri, prezentator	08.06.23, ora 00:00, min. 48:20	... SA MoldovaGaz va deconecta instalațiile de gaze naturale ale consumatorilor care nu s-au onorat obligațiunile de plată la termenul de scadență.	<i>... SA MoldovaGaz va deconecta instalațiile de gaze naturale ale consumatorilor care nu și-au onorat obligațiunile de plată la termenul de scadență.</i>	Morfosintaxă: confuzie a pronumelor neaccentuate reflexive, care schimbă raportul sintactic.
PEH TV	Știri, prezentator	08.06.23, ora 00:00, min. 38:39	Păreră modovenilor despre direcția în care merg lucrurile în țara noastră se schimbă spre bine , ponderea celor care sunt de părere că situația se schimbă spre bine ajungând la cel mai înalt nivel din ultima perioadă.	<i>Percepția modovenilor</i> despre direcția în care merg lucrurile în țara noastră <i>se schimbă spre bine</i> , ponderea celor care <i>sunt de această părere</i> ajungând la cel mai înalt nivel din ultima perioadă.	Stilistică: tautologie; exprimare prolixă.
PEH TV	Știri, prezentator	08.06.23, ora 00:00, min. 48:51	O demonstrează datele barometrului socio-politic pentru luna mai, 2023, prezentat de compania Idata.	<i>O demonstrează datele barometrului socio-politic</i> pentru luna mai, 2023, <i>prezentate de compania</i> Idata.	Sintaxă: acord greșit în număr al atributului.

PEH TV	Știri, prezentator	08.06.23, ora 00:00, min. 51:08	Președintele Maia Sandu rămâne în fruntea clasamentului celor mai activi politicieni, dar și politicianul care s-a bucurat de cea mai mare din partea oamenilor pe parcursul lunii trecute.	<i>Președintele Maia Sandu rămâne în fruntea clasamentului celor mai activi politicieni, precum și politicianul care s-a bucurat de cea mai mare din partea oamenilor pe parcursul lunii trecute.</i>	Morfosintaxă: utilizare eronată a conjuncției <i>dar și</i> , care are, în general, valoare adversativă, și nu copulativă, așa cum se cere în enunțul de față.
PEH TV	Știri, prezentator	08.06.23, ora 00:00, min. 53:16	Majoritatea cetățenilor Republicii Moldova sunt împotriva schimbării denumirii Zilei Victoriei, sărbătorită pe 9 mai , în Ziua Comemorării și Reconcilierii.	<i>Majoritatea cetățenilor Republicii Moldova sunt împotriva schimbării denumirii Zilei Victoriei, sărbătorite pe 9 mai, în Ziua Comemorării și Reconcilierii.</i>	Sintaxă: acord greșit în caz al atributului.
PEH TV	Știri, prezentator	08.06.23, ora 00:00, min. 55:30	Premierul Dorin Recean a felicitat cetățenii Republicii Moldova cu ocazia Summitului din unu iunie .	<i>Premierul Dorin Recean i-a felicitat pe cetățenii Republicii Moldova cu ocazia Summitului din data de întâi iunie.</i>	Morfosintaxă: eroare privind reprimul pronumelui neaccentuat în funcția de complement direct și, respectiv, a prepoziției <i>pe</i> ; Morfologie: utilizare greșită a numeralului (<i>întâi</i> - care se află în fruntea unei serii (în ceea ce privește spațiul, timpul, calitatea); prima zi a lunii).
PEH TV	Știri, prezentator	08.06.23, ora 01:00, min. 07:26	Proiectul va permite accesarea surselor nerambursabile pentru cofinanțarea proiectelor de infrastructură în sectorul transporturilor, energiei și cel digital...	<i>Programul va permite accesarea surselor nerambursabile pentru cofinanțarea proiectelor de infrastructură în sectorul transporturilor, al energiei și în cel digital...</i>	Stilistică: tautologie; Morfosintaxă: omitere eronată a articolului posesiv în construcție cu două genitive coordonate între ele; omitere nejustificată a prepoziției <i>în</i> , care modifică raportul sintactic.
PEH TV	Știri, prezentator	08.06.23, ora 20:30, min. 17:32	Oamenii sînt rugați să se abțină de la utilizarea focului în preajma lanurilor, spațiilor forestiere, precum și locurilor de agrement cu scopul prevenirii izbucnirii incendiilor pe arii extinse.	<i>Oamenii sunt rugați să se abțină de la utilizarea focului în preajma lanurilor, a spațiilor forestiere, precum și a locurilor de agrement cu scopul de a preveni izbucnirea incendiilor pe arii extinse.</i>	Morfosintaxă: omitere eronată a articolului posesiv în construcție cu două genitive coordonate între ele; Stilistică: aglomerare de genitive.
PEH TV	Știri, prezentator	08.06.23, ora 20:30, min. 18:02	În regiunea Herson, după distrugerea hidrocentralei Kahovka, au fost anunțat cod roșu de alertă.	<i>În regiunea Herson, după distrugerea hidrocentralei Kahovka, a fost anunțat cod roșu de alertă.</i>	Sintaxă: acord greșit în număr al predicatului cu subiectul.
PEH TV	Știri, reporter, trad. orală	08.06.23, ora 20:30, min. 18:52	Totuși, din cauza avarierii importante ale barajului , apa continuă să înaltimeze.	<i>Totuși, din cauza avarierii grave a barajului, apa continuă să înaltimeze.</i>	Lexic: utilizare improprie a cuvântului; Morfosintaxă: acord greșit al articolului posesiv.
PEH TV	Știri, reporter	08.06.23, ora 20:30, min. 20:52	Statele Unite ale Americii monitorizează îndeaproape situația referitor la hidrocentrala Kahovka ,	<i>Statele Unite ale Americii monitorizează îndeaproape situația referitoare la hidrocentrala Kahovka,</i>	Sintaxă: acord greșit în gen atributului.

			dar nu pot confirma implicarea Rusiei în ceea ce s-a întâmplat.	<i>dar nu pot confirma implicarea Rusiei în ceea ce s-a întâmplat.</i>	
PEH TV	Știri, reporter	08.06.23, ora 20:30, min. 28:34	... atacul a avut loc după încheierea părții oficiale a evenimentului, când cei adunați s-au adunat pentru o poză comună.	... atacul a avut loc după încheierea părții oficiale a evenimentului, când cei prezenți s-au adunat pentru o poză comună.	Stilistică: tautologie.
PEH TV	Știri, reporter	08.06.23, ora 20:30, min. 28:48	Seceta este una din principalele probleme ale acestui an în Europa.	<i>Seceta este una dintre principalele probleme ale acestui an în Europa.</i>	Morfologie: confuzii între prepoziții.
PEH TV	Știri, reporter, trad. orală	08.06.23, ora 20:30, min. 29:23	Dacă căldura continuă, s-ar putea să nu fie recoltă	<i>Dacă va continua să fie căldură mare, s-ar putea să nu avem recoltă.</i>	Stilistică: cacofonie; traducere neinspirată.

Prin urmare sunt relevante prevederile art.19 alin.(2) din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova: „Furnizorii de servicii media asigură respectarea normelor ortografice, ortoepice, morfologice și sintactice ale limbii române și ale celorlalte limbi de difuzare în cadrul programelor audiovizuale”.

FIȘĂ DE MONITORIZARE al serviciului media audiovizual de televiziune „PEH TV” la capitolul protejarea patrimoniului lingvistic și cultural-național – art. 19 alin. (2) din Codul serviciilor media audiovizuale

În scopul verificării modului de respectare a prevederilor legale în acest sens de către furnizorii de servicii media aflați în jurisdicția Republicii Moldova, CA a stabilit în Planul de acțiuni pentru anul 2023 monitorizarea serviciilor de programe ale furnizorilor de servicii media audiovizuale la capitolul protejarea patrimoniului lingvistic și cultural-național.

Rezultatele monitorizării au atestat următoarele:

Serviciul de televiziune	Program audiovizual, sursa greșelii	Data, ora	Greșeala	Forma corectă	Explicația greșelii
Cinema 1	Buletin informativ prezentator	06.06.23, ora 11:00; min. 00:43	Care sînt cerințele pentru un job în cadrul regiei...	Care sunt cerințele pentru un loc vacant în cadrul regiei...	Stilistică: utilizarea unui termen marcat stilistic (jargon) în context standard.

Cinema 1	<i>Buletin informativ prezentator</i>	06.06.23, ora 11:00; min. 02:33	Ucraina poate reacționa și ajuta țara voastră...	<i>Ucraina</i> poate reacționa și ajuta țara voastră...	Fonetică: accentuare greșită.
Cinema 1	<i>Buletin informativ reporter</i>	06.06.23, ora 11:00; min. 07:34	De asemenea, Praga a oferit Chișinăului asistență financiară pentru distrugerea pesticidelor și substanțelor chimice periculoase...	<i>De asemenea, Praga a oferit Chișinăului asistență financiară pentru distrugerea pesticidelor și a substanțelor chimice</i> periculoase...	Morfosintaxă: omitere greșită a articolului posesiv în construcție cu două genitive coordonate.
Cinema 1	<i>Buletin informativ reporter</i>	06.06.23, ora 11:00; min. 10:55	Stabilitatea sistemului bancar a fost cu atât mai importantă în faza inițială a războiului, cât băncile au făcut față unui volum considerabil de retrageri de depozite și au asigurat deservirea plăților pentru fluxul de refugiați din Ucraina.	<i>Stabilitatea sistemului bancar a fost cu atât mai importantă în faza inițială a războiului, cu cât băncile au făcut față</i> unui volum considerabil de retrageri de <i>depozite</i> și au asigurat deservirea plăților pentru fluxul de refugiați din Ucraina.	Morfosintaxă: utilizare eronată a perechii corelative; Fonetică: accentuare greșită.
Cinema 1	<i>Buletin informativ prezentator</i>	06.06.23, ora 11:00; min. 14:26	Expedierea trimerelor poștale se va efectua...	<i>Expedierea produselor poștale</i> se va efectua...	Stilistică: pleonasm
Cinema 1	<i>Buletin informativ prezentator</i>	06.06.23, ora 11:00; min. 15:46	... a fost reabilitată partea carosabilă, reparate șapte podețe, instalate aproximativ 86 de indicatoare rutiere și aplicate peste 714 metri pătrați de marcaj rutier.	... <i>a fost reabilitată</i> partea carosabilă, <i>au fost reparate</i> șapte podețe, <i>au fost instalate</i> aproximativ 86 de indicatoare rutiere și <i>au fost aplicate</i> peste 714 metri pătrați de marcaj rutier.	Morfosintaxă: omitere eronată a verbului auxiliar într-un enunț coordonat, care generează erori de acord al predicatului cu subiectul.
Cinema 1	<i>Buletin informativ prezentator</i>	06.06.23, ora 11:00; min. 16:31	...părinții vor fi încurajați să-și aducă copii la hipism...	...părinții vor fi încurajați <i>să-și aducă copii la hipism...</i>	Morfologie: omitere greșită a articolului hotărât.
Cinema 1	<i>Buletin informativ prezentator</i>	06.06.23, ora 11:00; min. 21:04	... au fost prezenți ministrul culturii Sergiu Prodan, dar și ministrul dezvoltării economice și digitalizării, Dumitru Alaiba.	... <i>au fost prezenți ministrul culturii Sergiu Prodan, precum și ministrul dezvoltării economice și digitalizării, Dumitru Alaiba.</i>	Morfosintaxă: utilizare eronată a conjuncției <i>dar și</i> , care are, în general, valoare adversativă, și nu copulativă, așa cum se cere în enunțul de față.
Cinema 1	<i>Buletin informativ prezentator</i>	06.06.23, ora 11:00; min. 21:11	Cei doi au subliniat importanța dezvoltării industriilor creative la bunăstarea țării.	<i>Cei doi au subliniat importanța dezvoltării</i> industriilor creative <i>pentru bunăstarea</i> țării.	Morfologie: confuzie între prepoziții.
Cinema 1	<i>Buletin informativ prezentator</i>	06.06.23, ora 11:00; min. 21:13	La data de cinci iunie este marcată Ziua Mondială a Mediului...	<i>Pe data de cinci iunie</i> este marcată Ziua Mondială a Mediului...	Morfologie: confuzie între prepoziții.
Cinema 1	<i>Buletin informativ traducere orală</i>	06.06.23, ora 11:00; min. 23:34	Cu siguranță, cumpăr ce e mai ieftin, caut reduceri, mai ales produse de bază.	<i>Cu siguranță, cumpăr ce e mai ieftin, caut reduceri, mai ales, la produse de bază.</i>	Morfosintaxă: omiterea nejustificată a prepoziției care modifică raportul sintactic.

Cinema 1	<i>Buletin informativ prezentator</i>	06.06.23, ora 11:00; min. 27:44	Din farmaciile locale au dispărut sute de denumiri, inclusiv medicamente importante pentru tratamentul bolilor cardiovasculare, diabetului, dar și cel oncologic.	<i>Din farmaciile locale au dispărut sute de denumiri, inclusiv medicamente importante pentru tratamentul bolilor cardiovasculare, al celor oncologice, precum și al diabetului.</i>	Morfosintaxă: omitere greșită a articolului posesiv (genitival); utilizare eronată a conjuncției <i>dar și</i> , care are, în general, valoare adversativă, și nu copulativă, așa cum se cere în enunțul de față.
Cinema 1	<i>Buletin informativ reporter</i>	06.06.23, ora 11:00; min. 28:15	... și ulterior pot lua ce le trebuie absolut gratuit.	<i>... și ulterior pot lua ce le trebuie în mod gratuit.</i>	Lexic: utilizare improprie a adverbului <i>absolut</i> .
Cinema 1	<i>Buletin informativ trad. orală</i>	06.06.23, ora 11:00; min. 28:22	N-am luat niciun medicament de-o săptămână, doar vitamine, ca să mențin cumva.	<i>N-am luat niciun medicament de-o săptămână, doar vitamine, ca să mă mențin cumva.</i>	Stilistică: exprimare confuză.
Cinema 1	<i>Buletin informativ prezentator</i>	06.06.23, ora 07:00; min. 00:29	... producția totală în țările semnatare a acordului va fi de puțin peste 40 de milioane de lei.	<i>... producția totală în țările semnatare ale acordului va fi de puțin peste 40 de milioane de lei.</i>	Morfosintaxă: acord greșit al articolului posesiv/genitival.
Cinema 1	<i>Buletin informativ prezentator</i>	06.06.23, ora 07:00; min. 02:01	Mitingul a fost programat să coincidă cu aniversarea a 34 de ani de la primele alegeri democratice din Polonia...	<i>Mitingul a fost programat să coincidă cu cea de-a 34-a aniversare de la primele alegeri democratice din Polonia...</i>	Stilistică: pleonasm.
Cinema 1	<i>Buletin informativ prezentator</i>	06.06.23, ora 07:00; min. 03:36	Potrivit datelor preliminare, cauza accidentului a fost o defecțiune a unui semnal automat, care reglementează traficul.	<i>Potrivit datelor preliminare, cauza accidentului a fost o defecțiune a unui semnal automat, care reglementează traficul.</i>	Fonetică: accentuare greșită.
Cinema 1	<i>Buletin informativ prezentator</i>	06.06.23, ora 07:00; min. 03:42	Trenul de pasageri ... a oprit calea principală pe o cale de parcare cu o viteză de aproape 130 de kilometri pe oră.	<i>Trenul de pasageri ... a oprit pe calea principală de parcare cu o viteză de aproape 130 de kilometri pe oră.</i>	Stilistică: tautologie.
Cinema 1	<i>Buletin informativ reporter</i>	06.06.23, ora 07:00; min. 04:20	Un alt incident a avut loc în estul Indiei... (prăbușirea podului – n.n.)	<i>Un alt accident a avut loc în estul Indiei... (prăbușirea podului – n.n.)</i>	Lexic: confuzie paronimică.
Cinema 1	<i>500 Sună și câștigă moderator</i>	08.06.23, ora 18:00; min. 00:58	Și nu doar să vizionați, ci să participați este foarte simplu...	<i>Și nu doar să vizionați, ci și să participați este foarte simplu...</i>	Morfosintaxă: utilizare greșită a corelativelor <i>nu doar, ... ci și</i> .
Cinema 1	<i>500 Sună și câștigă moderator</i>	08.06.23, ora 18:00; min. 01:04	Conform regulamentului și pentru confortul dumneavoastră voi repeta pentru cei care cunosc deja și pentru cei care ni s-au alăturat pentru prima dată regulile jocului nostru.	<i>Conform regulamentului și pentru confortul dumneavoastră voi repeta regulile jocului nostru pentru toți cei care le cunosc deja, precum și pentru cei care ni s-au alăturat pentru prima dată.</i>	Stilistică: echivoc, exprimare confuză.

Cinema 1	500 <i>Sună și câștigă</i> moderator	08.06.23, ora 18:00; min. 01:20	... și exact la ora 18 veți urmări emisiunea „ Cinsute ” (repetat pe parcursul întregii emisiuni – n.n.).	... și exact la ora 18 veți urmări emisiunea „ <i>Cincisute</i> ”.	Morfologie: formă greșită a numeralului cardinal.
Cinema 1	500 <i>Sună și câștigă</i> moderator	08.06.23, ora 18:00; min. 02:59	Întrebările nu foarte dificile , de altfel, și-n limba care este comod să vorbiți.	<i>Întrebările nu sunt foarte dificile</i> , de altfel, și-n limba în care doriți să vorbiți.	Calc de structură din limba rusă.
Cinema 1	500 <i>Sună și câștigă</i> moderator	08.06.23, ora 18:00; min. 04:42	Dar încă o dată vă reamintesc că trebu să sunați la numărul nostru de telefon doar după semnal și anunțul nostru...	<i>Dar vă reamintesc că trebuie</i> să sunați la numărul nostru de telefon doar după semnal și după anunțul nostru...	Stilistică: pleonasm; Morfologie: formă neîngrijită a verbului <i>a trebui</i> ; omitere nejustificată a prepoziției.
Cinema 1	500 <i>Sună și câștigă</i> moderator	08.06.23, ora 18:00; min. 14:45	Păi, sunăți-vă cei mai buni prieteni, urmăriți împreună emisiunea „Cinsute” și câștigați bani, cu care împreună, mai apoi, îi vei cheltui.	<i>Păi, sunăți-i pe cei mai buni prieteni, urmăriți împreună emisiunea „Cincisute” și câștigați bani pe care îi veți cheltui împreună.</i>	Calc de structură din limba rusă; Morfologie: formă neîngrijită a numeralului cardinal; Syntaxă: anacolut. Stilistică: tautologie; echivoc.
Cinema 1	500 <i>Sună și câștigă</i> moderator	08.06.23, ora 18:00; min. 15:43	... și un conținut că siguranță vă va fi pe placul dumevoastră ; veți câștiga și premii bănești.	... și un conținut care va fi, cu siguranță, pe placul dumneavoastră ; veți câștiga și premii bănești.	Calc lingvistic după model rusesc; Morfologie: formă regională, neîngrijită a pronumelui de politețe.
Cinema 1	500 <i>Sună și câștigă</i> moderator	08.06.23, ora 18:00; min. 37:14	Apelând la acel număr de telefon, veți fi redirecționat direct către studioul nostru...	<i>Apelând la acel număr de telefon, veți fi redirecționați</i> către studioul nostru...	Morfologie: formă greșită de persoană în conjugarea verbului <i>a redirecționa</i> ; Stilistică: tautologie.
Cinema 1	500 <i>Sună și câștigă</i> moderator	08.06.23, ora 18:00; min. 37:24	Ele pot fi adresate atât în română, cât și în rusă în dependență de preferințele lingvistice a fiecărui telespectator...	<i>Ele pot fi adresate atât în română, cât și în rusă în funcție de preferințele lingvistice ale fiecărui telespectator...</i>	Calc de structură din limba rusă; Morfosintaxă: acord greșit al articolului posesiv/genitival.
Cinema 1	500 <i>Sună și câștigă</i> moderator	08.06.23, ora 18:00; min. 38:04	Însă există și un mic secret, care vi-l spun mai apoi deja prima , nu, a doua norocoasă sau norocos, care a reușit să ne apeleze la noi în studioul.	<i>Însă există și un mic secret, pe care vi-l spun mai apoi; deja prima, nu, a doua norocoasă sau norocos, care a reușit să ne apeleze...</i>	Morfosintaxă: omiterea prepoziției <i>pe</i> în construcție cu un complement direct, care modifică raportul sintactic; Stilistică: exprimare neexpresivă, fără pauze; prolixă.
Cinema 1	500 <i>Sună și câștigă</i> moderator	08.06.23, ora 18:00; min. 48:44	... după această emisie, sau poate chiar în weekend, voi fi, cu mare bucurie, nevoit să plec în raionul Soroca...	... după această emisie, sau poate chiar în weekend, voi fi nevoit să plec, cu mare bucurie , în raionul Soroca...	Syntaxă: topică nefirească.

Cinema 1	500 <i>Sună și câștigă</i> moderator	08.06.23, ora 18:00; min. 49:06	Iar dumneavoastră, doamnelor și domnilor, aveți șansa să mai participați. Avem timp și bani încă pentru finalul telespectator din această seară.	<i>Iar dumneavoastră, doamnelor și domnilor, aveți șansa să mai participați. Mai avem timp și bani pentru încă un telespectator din finalul emisiunii.</i>	Stilistică: exprimare confuză.
Cinema 1	500 <i>Sună și câștigă</i> moderator	08.06.23, ora 18:00; min. 49:13	Tot ce trebuie să faceți e să apălați la numărul telefon pe ecran.	<i>Tot ce trebuie să faceți e să apălați la numărul de telefon de pe ecran.</i>	Morfosintaxă: omitere și confuzii între prepoziții.
Cinema 1	500 <i>Sună și câștigă</i> moderator	08.06.23, ora 18:00; min. 51:18	Iar acești bani nu se vaporizează, însă se transferă direct la dumneavoastră în cont, la dumneavoastră în portofel.	<i>Iar acești bani nu se vaporizează, ci se transferă direct în contul, în portofelul dumneavoastră.</i>	Calc de structură din limba rusă.
Cinema 1	500 <i>Sună și câștigă</i> moderator	08.06.23, ora 18:00; min. 51:56	Iar dacă vreți să aflați mai multe despre mâncare, mai multe recete , vă îndemn să urmăriți emisiunea „Azbuka vkusa”	<i>Iar dacă vreți să aflați mai multe despre mâncare, mai multe rețete, vă îndemn să urmăriți emisiunea „Azbuka vkusa”</i>	Morfologie: formă greșită a substantivului.
Cinema 1	500 <i>Sună și câștigă</i> moderator	08.06.23, ora 18:00; min. 56:31	Eu ofer acești bani pentru răspunsurile corecte tuturor telespectatorilor ce iese din zona lor de confort...	<i>Eu ofer acești bani pentru răspunsuri corecte tuturor telespectatorilor ce ies din zona lor de confort...</i>	Morfologie: utilizare superfluă a articolului hotărât; Syntaxă: acord greșit al predicatului cu subiectul.
Cinema 1	500 <i>Sună și câștigă</i> moderator	08.06.23, ora 18:00; min. 58:11	V-am prezentat emisiunea „ Cinsute ”, cea mai unică , utilă, diversă și informativă emisiune, care este pentru toți și pentru toate.	<i>V-am prezentat emisiunea „Cincisute”, o emisiune unică, utilă, diversă și informativă, care este pentru toți și pentru toate.</i>	Morfologie: formă greșită a numeralului cardinal; adjectivul <i>unică</i> nu formează grade de comparație.

Prin urmare sunt relevante prevederile art.19 alin.(2) din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova: „Furnizorii de servicii media asigură respectarea normelor ortografice, ortoepice, morfologice și sintactice ale limbii române și ale celorlalte limbi de difuzare în cadrul programelor audiovizuale”.

FIȘĂ DE MONITORIZARE
al serviciului media audiovizual de televiziune „PEH TV”
la capitolul protejarea patrimoniului lingvistic și cultural-național – art. 19 alin. (2) din Codul serviciilor media audiovizuale

În scopul verificării modului de respectare a prevederilor legale în acest sens de către furnizorii de servicii media aflați în jurisdicția Republicii Moldova, CA a stabilit în Planul de acțiuni pentru anul 2023 monitorizarea serviciilor de programe ale furnizorilor de servicii media audiovizuale la capitolul *protejarea patrimoniului lingvistic și cultural-național*.

Rezultatele monitorizării au atestat următoarele:

Serviciul de televiziune	Program audiovizual, sursa greșelii	Data, ora	Greșeala	Forma corectă	Explicația greșelii
ITV	Știri. prezentator	11.06.23, ora 20:00 min. 20:55	Proгноza meteo: ... sud plus douăzeci și doi grade.	Proгноza meteo: ... sud: plus douăzeci și două de grade.	Morfosintaxă: acord greșit între numeralul cardinal și substantivul însoțit.
ITV	Știri reporter	11.06.23, ora 21:00 min. 35:41	În ceea ce urmează, vom prezenta rolul și atribuțiile în cadrul unui punct de trecere a frontierei de stat, post vamal de frontieră, a serviciului vamal și a serviciului vamal și a poliției de frontieră.	<i>În ceea ce urmează, vom prezenta rolul și atribuțiile în cadrul unui punct de trecere a frontierei de stat, post vamal de frontieră, ale serviciului vamal și ale poliției de frontieră.</i>	Morfosintaxă: acord greșit al articolului posesiv/genitival.
ITV	Știri reporter	11.06.23, ora 21:00 min. 35:51	Ulterior, după ce mijlocul de transport cu persoane se apropie pe teritoriul la punct de trecere a frontierei de stat, a postului vamal de frontieră , se apropie angajatul poliției de frontieră și preia actele persoanei și a mijlocului de transport la control.	<i>Ulterior, după ce mijlocul de transport cu persoane se apropie de punctul de trecere a frontierei de stat, a postului vamal de frontieră, angajatul poliției de frontieră preia actele persoanei și ale mijlocului de transport la control.</i>	Fonetică: accentuare greșită; Calc de structură din limba rusă; Morfosintaxă: acord greșit al articolului posesiv/genitival.
ITV	Știri reporter	11.06.23, ora 21:00 min. 37:06	În cazul când persoanele se deplasează cu animale de companie, urmează să fie prezentate certificatele veterinare corespunzătoare din țara de origine...	<i>În cazul în care persoanele se deplasează cu animale de companie, urmează să fie prezentate certificatele veterinare corespunzătoare din țara de origine...</i>	Sintaxă: un substantiv nu poate fi determinat de un adverb.

ITV	Știri reporter	12.06.23, ora 21:00 min. 14:56	Postul vamal Sculeni este în proces de extindere a spațiului și modernizarea clădirii administrative, construcția unor noi pavilioane, majorarea numărului pistelor de control vamal, construcția platformei de scanare, reabilitarea sistemelor de alimentare cu apă și canalizare.	<i>Postul vamal Sculeni este în proces de extindere a spațiului și de modernizare a clădirii administrative, de construcție a unor noi pavilioane, de majorare a numărului pistelor de control vamal, de construcție a platformei de scanare, de reabilitare a sistemelor de alimentare cu apă și canalizare.</i>	Sintaxă: omitere eronată a prepoziției <i>de</i> , care modifică raportul sintactic al părților omogene.
ITV	Știri reporter	12.06.23, ora 21:00 min. 15:14	Lucrările sunt desfășurate în cadrul proiectului reabilitarea și modernizarea birourilor vamale de frontieră de pe granița România – Moldova.	<i>Lucrările sunt desfășurate în cadrul proiectului reabilitarea și modernizarea birourilor vamale de frontieră de la granița România – Republica Moldova.</i>	Morfologie: confuzie de prepoziții.
ITV	Știri reporter	12.06.23, ora 21:00 min. 15:44	În vederea asigurării funcționalității Postului Vamal lucrările necesare de executat au fost etapizate.	<i>În vederea asigurării funcționalității Postului Vamal lucrările necesare a fi executate au fost etapizate.</i>	Morfosintaxă: hipercorectitudine prin acordul adverbului.
ITV	Știri reporter	12.06.23, ora 21:00 min. 16:23	... a fost construit sistemul de aprovizionare cu gaze lichefiate, dar și rețelele exterioare de apă și canalizare.	<i>... a fost construit sistemul de aprovizionare cu gaze lichefiate, precum și rețelele exterioare de apă și canalizare.</i>	Morfosintaxă: utilizare eronată a conjuncției <i>dar și</i> , care are, în general, valoare adversativă, și nu copulativă, așa cum se cere în enunțul de față.
ITV	Știri reporter	12.06.23, ora 21:00 min. 16:33	La fel, au fost deja executate lucrări și pe sensul intrare în țară...	<i>La fel, au fost deja executate lucrări și pe sensul de intrare în țară...</i>	Morfologie: omitere nejustificată a prepoziției <i>de</i> .
ITV	Știri reporter	12.06.23, ora 21:00 min. 16:45	... lucrări precum trasament, toate elementele metalice necesare pentru pavilioane și copertine au fost prefabricate ; a fost construită boxa de examinare aprofundată și perete de protecție pentru scannerul mobil.	<i>... lucrări precum trasamentul, prefabricarea tuturor elementelor metalice necesare pentru pavilioane, construirea boxei de examinare aprofundată și a peretelui de protecție pentru scannerul mobil.</i>	Sintaxă: viciere a raportului sintactic prin neconcordanța părților omogene.
ITV	Știri reporter	12.06.23, ora 21:00 min. 17:30	Urmare a finalizării cu succes a proiectului, nemijlocit lucrărilor din cadrul Postului Vamal Sculeni, vom atinge obiectivul...	<i>Ca urmare a finalizării cu succes a proiectului, ce ține nemijlocit de lucrările din cadrul Postului Vamal Sculeni, vom atinge obiectivul...</i>	Calc lingvistic de structură din limba rusă.
ITV	Știri reporter	12.06.23, ora 21:00 min. 18:30	Noaptea nord plius doisprezece grade... , sud plius douăzeci și doi grade.	<i>Noaptea în nord – plus douăsprezece grade..., în sud – plus douăzeci și două de grade.</i>	Fonetică: pronunție străină; Morfosintaxă: acord greșit al numeralului cu substantivul însoțit; omitere greșită a prepoziției în structura numeral cardinal de la douăzeci în sus plus substantiv.
ITV	Știri reporter	12.06.23, ora 21:00 min. 18:52	Chișinău: noaptea plius paisprezece, ziua – plius douăzeci și trei grade.	<i>Chișinău: noaptea plius paisprezece, ziua – plus douăzeci și trei de grade.</i>	Fonetică: pronunție străină;

					Morfosintaxă: omitere greșită a prepoziției în structura numeral cardinal de la douăzeci în sus plus substantiv.
ITV	<i>Moldova frumoasă</i> reporter	06.06.23, ora 17:00 min. 00:34	La fel ca orișice popor, poporul găgăuz se poate mândri cu cântecele populare, bucatele tradiționale, vinul aromat, dar și costumele naționale, brodate iscusit cu ornamente specifice sunt mândria găgăuzilor , stabiliți în regiunea de sud a Moldovei.	<i>La fel ca orișice popor, cel găgăuz se poate mândri cu cântecele populare, cu bucatele tradiționale, cu vinul aromat, precum și cu costumele naționale, brodate iscusit cu ornamente specifice, care sunt mândria găgăuzilor, stabiliți în regiunea de sud a Moldovei.</i>	Stilistică: tautologie; Morfosintaxă: omitere nejustificată a prepoziției, care modifică raportul sintactic; utilizare eronată a conjuncției <i>dar și</i> , care are, în general, valoare adversativă, și nu copulativă, așa cum se cere în enunțul de față; Sintaxă: anacolut (prin omiterea elementului corelativ <i>care</i>).
ITV	<i>Moldova frumoasă</i> reporter	06.06.23, ora 17:00 min. 00:51	Spiritualitatea acestui popor de origine turcică pot fi găsite în singurul Muzeu de Istorie și Etnografie a găgăuzilor din satul Beșalma.	<i>Spiritualitatea acestui popor de origine turcică poate fi găsită în singurul Muzeu de Istorie și Etnografie a găgăuzilor din satul Beșalma.</i>	Sintaxă: acord greșit în număr al predicatului cu subiectul.
ITV	<i>Moldova frumoasă</i> reporter	06.06.23, ora 17:00 min. 01:51	Muzeul conține originale și copii ale lucrărilor savanților în domeniul etnogenezei, istoriei și etnografiei găgăuzilor , precum și o cinefonotecă bogată.	<i>Muzeul conține variante originale și copii ale lucrărilor savanților în domeniul etnogenezei, al istoriei și etnografiei găgăuzilor, precum și o cinefonotecă bogată.</i>	Morfologie: în acest context, termenul <i>orginal</i> este adjectiv și trebuie să apară pe lângă un substantiv. Morfosintaxă: omitere greșită a articolului posesiv din structura cu două sau mai multe genitive coordonate între ele.
ITV	<i>Moldova frumoasă</i> reporter	06.06.23, ora 17:00 min. 02:15	Vizitatorii locali, cât și turiștii care deschid ușile muzeului au posibilitatea de a face cunoștință cu ceremoniile...	<i>Atât vizitatorii locali, cât și turiștii care deschid ușile muzeului au posibilitate de a lua cunoștință de ceremoniile...</i>	Morfosintaxă: omitere greșită a aunu corelativ; Calc de structură din limba rusă.
ITV	<i>Moldova frumoasă</i> reporter	06.06.23, ora 17:00 min. 03:10	Frumosul culturii și a monumentelor de arhitectură sunt la periferia nordică a orașului...	<i>Frumosul culturii și al monumentelor de arhitectură sunt la periferia nordică a orașului...</i>	Morfosintaxă: acord greșit al articolului posesiv.
ITV	<i>Moldova frumoasă</i> reporter	06.06.23, ora 17:00 min. 13:13	Dacă e să vorbim de prezent, atunci putem spune că găgăuzii se întâlnesc și pe teritoriul României, Greciei, Macedoniei, Ucrainei, Bulgariei, Caucaz și Asia Centrală.	<i>Dacă e să vorbim de prezent, atunci putem spune că găgăuzii se întâlnesc și pe teritoriul României, al Greciei, al Macedoniei, al Ucrainei, al Bulgariei, al Caucazului și al Asiei Centrale.</i>	Morfosintaxă: omitere greșită a articolului posesiv în construcție cu două sau mai multe genitive coordonate între ele; Sintaxă: anacolut (prin forma de N.-A. a ultimilor termeni din șirul elementelor omogene la cazul genitiv).

ITV	Moldova frumoasă reporter	06.06.23, ora 17:00 min. 14:23	Găgăuzia e deținătoare de locuri foarte frumoase, ce cer a fi exploatate și cunoscute.	Găgăuzia e deținătoare de locuri foarte frumoase, care necesită a fi exploatate și cunoscute.	Stilistică: cacofonie; Lexic: utilizare improprie a cuvântului <i>cer</i> .
-----	---------------------------------	-----------------------------------	---	--	--

Prin scrisoarea f/nr. din 14 iulie 2023, „Media Pro Grup” SRL fondatoarea serviciului media audiovizual de televiziune „ITV” a menționat următoarele: *„Vă aducem la cunoștință dezacordul cu raportul de monitorizare. Motivul fiind că nu am fost informați în mod prevăzut de CSMA despre efectuarea monitorizării în urma căreia a fost întocmit raportul. Mai mult, am fost informați despre rezultatele monitorizării cu o zi înainte despre examinarea raportului. Reieșind din cele expuse solicităm amânarea examinării raportului de monitorizare și solicităm acordarea termenului suplimentar pentru a prezenta în adresa CA poziția noastră”*.

În acest context este de menționat că potrivit pct. 23 al Regulamentului de organizare și funcționare a CA: *„Cu excepția perioadei electorale, circumstanțele de fapt constatate în urma controlului efectuat din oficiu, se expediază subiecților interesați cu cel puțin 24 ore înainte de desfășurarea ședinței publice”*. Astfel, CA a expediat raportul de control serviciului media audiovizual de televiziune „ITV” la data de 12 iulie 2023, fapt pentru care membrii CA au decis să examineze rezultatele controlului.

Prin urmare sunt relevante prevederile art.19 alin.(2) din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova: *„Furnizorii de servicii media asigură respectarea normelor ortografice, ortoepice, morfologice și sintactice ale limbii române și ale celorlalte limbi de difuzare în cadrul programelor audiovizuale”*.